

STANDARDNO ISTRAŽIVANJE EUROBAROMETRA 100

Odgovor EU-a na rat u Ukrajini

Izvešće Eurobarometra

Listopad – studeni 2023

Ovu je anketu zatražila i koordinirala Europska komisija, Glavna uprava za komunikaciju.

Ovaj dokument ne predstavlja stajalište Europske komisije. U njemu sadržana tumačenja i mišljenja isključivo su ona autora.

Naziv projekta	Standardno istraživanje Eurobarometra 100 – jesen 2023. Odgovor EU-a na rat u Ukrajini
Jezična verzija	HR
Mediji/Volume	PD F/Volume_OI
Kataloški broj	NA-AO-23-O46-EN-N
ISBN	978 – 92 – 68 – 09992 – 6
ISSN	1977 – 3927
DOI	10.2775/45437 I

© Europska unija, 2024.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Fotografija: Getty Slike

*Europo
Demokratio
Esperanto*

Dokument koji je pripremio Pierre Dieumegard za [Europu – demokracija-Esperanto](#)

Svrha je ovog „privremenog” dokumenta omogućiti većem broju ljudi u Europskoj uniji da postanu svjesni dokumenata koje je izradila Europska unija (i koji se financiraju njihovim porezima). **Bezprijevoda, ljudi su isključeni iz rasprave.**

Ovaj dokument „Eurobarometar” bio je [samo na francuskom, njemačkom i engleskom jeziku](#), u PDF-datoteci. Iz ove početne datoteke napravili smo odt-datoteku, koju je pripremio Libre Office softver, za strojno prevođenje na druge jezike. Rezultati su sada [dostupni na svim službenim jezicima](#).

Poželjno je da uprava EU-a preuzme prijevod važnih dokumenata. „Važni dokumenti” nisu samo zakoni i propisi, već i važne informacije potrebne za zajedničko donošenje informiranih odluka.

Kako bismo zajedno razgovarali o zajedničkoj budućnosti i omogućili pouzdane prijevode, međunarodni jezik esperanto bio bi vrlo koristan zbog svoje jednostavnosti, pravilnosti i točnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sadržaj

Uvod.....	4
I. Odgovor EU-a na rat u Ukrajini.....	7
II. Djelovanje poduzeto kao odgovor na rat u Ukrajini.....	14
III. Posljedice rata u Ukrajini.....	34
IV. Ugrožena europska sigurnost.....	42
V. Buduće djelovanje EU-a nakon rata.....	47
1. Obrambena suradnja u EU-u.....	48
2. Energetska sigurnost u EU-u.....	56
Zaključak.....	68
Komentari.....	71

Uvod

Standardno istraživanje Eurobarometra 100 (EB100) iz listopada i studenoga 2023. provedeno je od 23. listopada do 17. studenoga u 37 zemalja ili područja: 27 država članica Europske unije (EU), sedam zemalja kandidatkinja (Albanija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Moldova, Srbija, Turkiye i Bosna i Hercegovina), turska zajednica na Cipru u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom Vlade Republike Cipra te u Kosovu¹ i Ujedinjenoj Kraljevini.

Cjelovito izvješće standardnog istraživanja Eurobarometra 100 sastoji se od višestrukih količina. U prvom dijelu predstavljeni su rezultati općih pitanja o stanju javnog mnijenja u Europskoj uniji. U četiri druga sveska predstavljena su mišljenja Europljana o sljedećim temama: prioriteti Europske unije, europsko građanstvo, upotreba medija i mišljenja o ruskoj invaziji na Ukrajinu.

Ruska agresija u Ukrajini traje više od 18 mjeseci nakon njezine invazije 24. veljače 2022. EU je i dalje predan pružanju humanitarne, političke, gospodarske i vojne potpore Ukrajini te uvođenju jedanaest paketa (od lipnja 2023.) znatnih sankcija ruskim pojedincima, subjektima i ruskoj vladi. Čelnici i čelnice EU-a nedavno su 27. listopada 2023. ponovili svoju osudu ruskog agresivnog rata.²

Od početka rata EU i njegove države članice Ukrajini su osigurali više od 82 milijarde eura gospodarske, humanitarne i vojne potpore.³ Prepoznajući da početak zime predstavlja dodatne izazove za već ugrožene zajednice u Ukrajini, Europska komisija dodijelila je u studenome 2023. 110 milijuna EUR humanitarne pomoći, čime je ukupna humanitarna pomoć koju je EU pružio od početka rata iznosila 843 milijuna EUR.⁴ Osim toga, u EU-u se sada nalazi 4,2 milijuna Ukrajinaca koji su pobjegli od invazije i imaju koristi od mehanizma privremene zaštite donesenog u ožujku 2022. i nedavno produljenog do ožujka 2025.⁵

Europska komisija preporučila je 8. studenoga 2023. da Europsko vijeće otvori pregovore o pristupu EU-a s Ukrajinom u okviru paketa za proširenje za 2023.⁶

U tom dijelu standardnog istraživanja Eurobarometra od listopada do studenoga 2023. analiziraju se mišljenja europskih građana o ratu u Ukrajini i njegovim posljedicama. Ovo izvješće nastavlja se na prethodna istraživanja o istoj temi iz svibnja i lipnja 2023. (EB99), od siječnja do veljače 2023. (EB98), od lipnja do srpnja 2022. (EB97) i od listopada do studenoga 2022. (Posebno istraživanje Eurobarometra o Ukrajini, 98.1) te uključuje usporedbe s prethodnom anketom (standardno istraživanje Eurobarometra 99. proljeće 2023.). Istraživanjem je obuhvaćeno pet tematskih područja koja je utvrdila Europska komisija:

- Zadovoljstvo odgovorom EU-a i nacionalnih vlada na invaziju na Ukrajinu;
- Snagu odobrenja za gospodarska i humanitarna djelovanja poduzeta kao odgovor na invaziju i za dodjelu statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini;
- Smatraju li Europljani da je rat u Ukrajini imao ozbiljne financijske posljedice za njih osobno ili ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju;
- Smatraju li Europljani da je invazija na Ukrajinu prijetnja sigurnosti EU-a ili njihove zemlje;
- Potpora budućem djelovanju EU-a nakon rata, uključujući obrambenu suradnju, i mjere za osiguravanje energetske sigurnosti.

---

1 Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

2 <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2023/10/26-27/>

3 <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-response-ukraine-invasion/timeline-eu-response-ukraine-invasion/>

4 https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/news-stories/news/eu-providing-additional-eu-110-million-humanitarian-aid-support-ukrainians-affected-war-2023-11-14_en

5 <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/ukraine-refugees-eu/>

6 https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_en

Metodologija

Primijenjena je metodologija standardnih istraživanja Eurobarometra koja je provela Glavna uprava za komunikaciju („Odjel za praćenje medija i Eurobarometra”)⁷. Tehnička napomena o razgovorima koje provode instituti mreže Kantar priložena je kao dodatak ovom izvješću. Također određuje intervale pouzdanosti.

U skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka⁹ (GDPR) ispitanicima je postavljeno pitanje hoće li im se postaviti pitanja o pitanjima koja bi se mogla smatrati „osjetljivima”.

Napomena: U ovom izvješću države članice EU-a navode se u službenoj kratlici. Kratice upotrijebljene u ovom izvješću odgovaraju:

Belgija	BITI	Litva	LT
Bugarska	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Mađarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Njemačka	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Austrija	NA
Irska	IE	Poljska	PL
Grčka	EL	Portugal	PT
Španjolska	ES	Rumunjska	RO
Francuska	FR	Slovenija	SI
Hrvatska	HR	Slovačka	SK
Italija	TO JE	Finska	FI
Republika Cipar	CY*	Švedska	SE
Latvija	LV	Sjeverna Makedonija	MK
Turska zajednica na Cipru	CY (tcc)	Srbija	RS
Albanija	ALE	Turska	TR
Bosna i Hercegovina	BA	Ujedinjena Kraljevina	UK
Moldova	MD		
Crna Gora	MENI		
Kosovo ¹⁰	XK		

Europska unija – ponderirani prosjek za 27 država članica Europske unije	EU27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, ODNOSNO, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR	Europodručje
BG, CZ, DK, HU, PL, RO, SE	Izvan europodručja

Cipar u cjelini jedna je od 27 država članica Europske unije. Međutim, „pravna stečevina” suspendirana je u dijelu zemlje koji nije pod kontrolom vlade Republike Cipra. Iz praktičnih razloga u kategoriju „CY” i prosjek EU27 uključeni su samo razgovori provedeni u dijelu zemlje pod kontrolom vlade Republike Cipra.

Želimo zahvaliti građanima diljem Europe koji su dali svoje vrijeme za sudjelovanje u ovoj anketi.

Bez njihova aktivnog sudjelovanja ova studija ne bi bila moguća.

7 <https://www.europa.eu/eurobarometer>

8 Tablice s rezultatima priložene su. Treba napomenuti da ukupni postoci navedeni u tablicama u ovom izvješću mogu biti veći od 100 % ako je ispitanik mogao odabrati nekoliko odgovora na isto pitanje.

9 2016/6791

10 Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

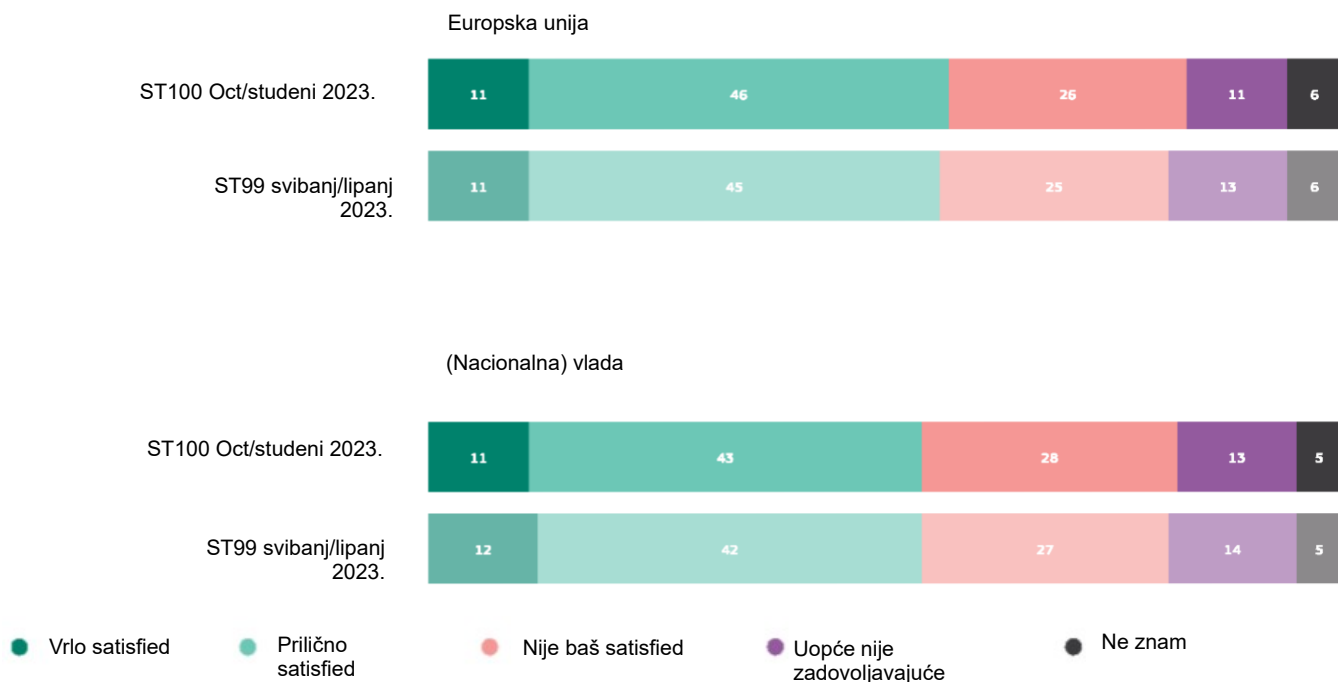
I. Odgovor EU-a na rat u Ukrajini

Većina građana EU-a zadovoljna je odgovorom EU-a i nacionalnih vlada na rusku invaziju na Ukrajinu.

Gotovo šest od deset ispitanika zadovoljno je odgovorom EU-a na rusku invaziju na Ukrajinu (57 %, + 1 postotni bod od svibnja do lipnja 2023.), a 11 % (bez promjene) izjavilo je da su „vrlo zadovoljni”.¹¹ Gotovo četiri od deset ispitanika (37 %, -1 postotni bod) nezadovoljni su, uključujući 11 % (-2 postotna boda) koji „nisu zadovoljni”. Nešto više od jednog od dvadeset (6 %, bez promjene) kažu da ne znaju.

Zadovoljstvo odgovorom nacionalne vlade nešto je niže, a 54 % (bez promjene) izjavilo je da su zadovoljni, uključujući 11 % (-1 postotnih bodova) koji kažu da su „vrlo zadovoljni”. Nešto više od četiri od deset ispitanika nezadovoljno je (41 %, bez promjene), a 15 % (-1 postotni bod) kaže da „nisu zadovoljni”. Jedan od dvadeset (5 %, bez promjene) kaže da ne zna.

QD1. Općenito, koliko ste zadovoljni odgovorom na rusku invaziju Ukrajine od strane...? (EU27) (%)

11 QD1. Općenito, koliko ste zadovoljni odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu od...? 1.1 Vlada (nacionalnosti); 1.2 Europska unija

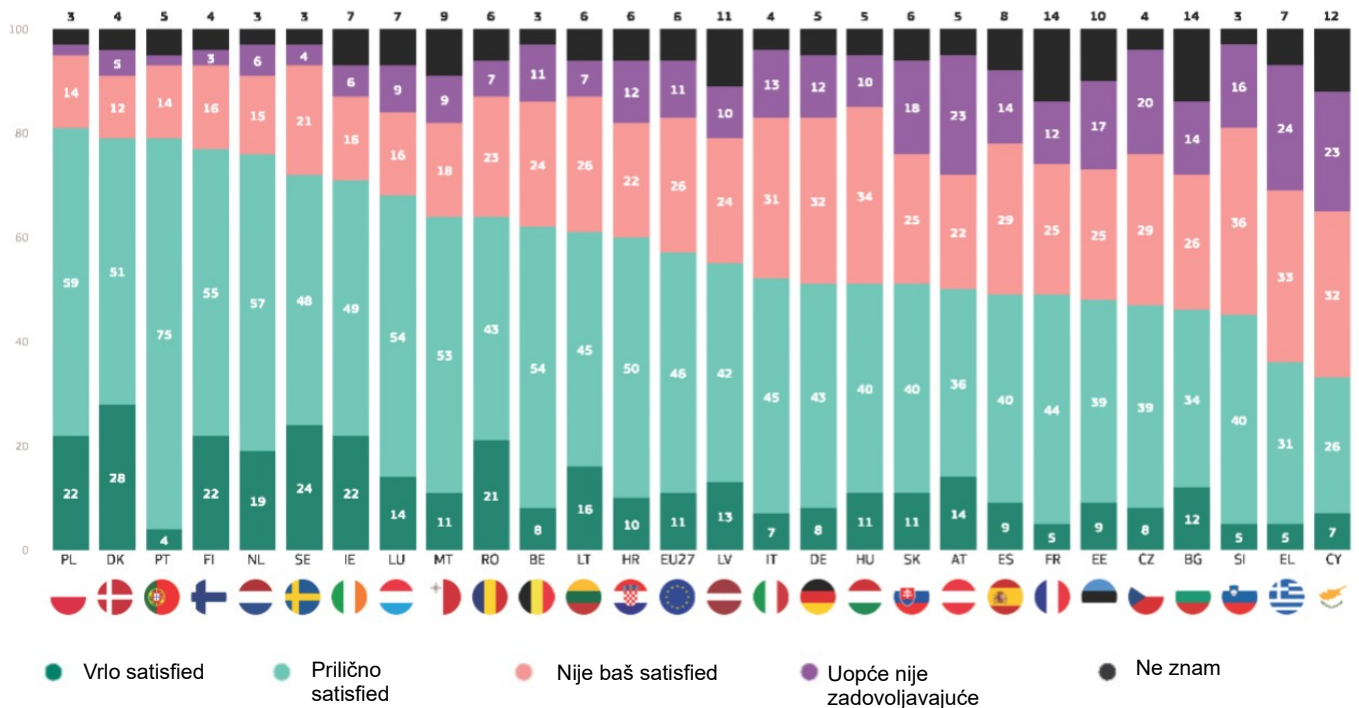
U 23 države članice EU-a većina je zadovoljna načinom na koji je EU reagirao na rusku invaziju na Ukrajinu, a u 13 je zemalja najmanje šest od deset zemalja zadovoljno.

Najviše razine zadovoljstva zabilježene su među ispitanicima u Poljskoj (81 %), u Danskoj i Portugalu (svaka 79 %), iako je većina u Bugarskoj (46 % zadovoljnih u odnosu na 40 % nezadovoljnih), Estoniji (48 % u odnosu na 42 %), Francuskoj (49 % naspram 37 %) i Španjolskoj (49 % u odnosu na 43 %) također zadovoljna odgovorom EU-a.

Postoje četiri zemlje u kojima je samo manjina zadovoljna: Cipar (33 % naspram 55 % nezadovoljan), Grčka (36 % naspram 57 %), Slovenija (45 % naspram 52 %) i Češka (47 % u odnosu na 49 %).

U šest zemalja najmanje jedna od pet zemalja izjavila je da je „vrlo zadovoljna“ odgovorom EU-a: Danska (28 %), Švedska (24 %), Irska, Poljska i Finska (22 % svaka) i Rumunjska (21 %).

QD1.2. Općenito, koliko ste zadovoljni odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu od...? Europska unija (%)

Od svibnja do lipnja 2023. zadovoljstvo odgovorom EU-a na rusku invaziju na Ukrajinu povećalo se u 13 država članica EU-a, a najveće povećanje zabilježeno je u Rumunjskoj (64 %, + 9 postotnih bodova) i Austriji (50 %, + 7 postotnih bodova). Za razliku od toga, zadovoljstvo se smanjilo u 12 zemalja, a posebno u Latviji (55 %, – 8 postotnih bodova) i Irskoj (71 %, -6 postotnih bodova), Češkoj (47 %, -6 postotnih bodova) i Grčkoj (36 %, -6 postotnih bodova). Nije bilo promjena u mišljenju u Cipru, Nizozemskoj ili Finskoj.

U usporedbi s proljećem 2023. zadovoljstvo je sada većinski stav u Estoniji, Mađarskoj i Austriji, ali mišljenje manjine u Češkoj.

(* Ova je tablica iz Priloga)

QD1.2 Općenito, koliko ste zadovoljni s odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu od strane...
Europska unija (%)

	EUR	IZVAN EUROPOD RUČJA	BIT I	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Δ svibanj/srpanj 2023.	-2	-1	4	1	2	0	-3	2	2	0	-1	-5	1	1	-3	3	1	0	-2	0	0	-7	-2	-1	-4	1	-4	-2	-2
Listopad/ studenj 2023.	7	5	3	14	4	4	5	10	7	7	8	14	6	4	12	11	6	7	5	9	3	5	3	5	6	3	6	4	3
Ne znam Δ svibanj/srpanj 2023.	1	1	1	3	0	-1	0	2	2	1	0	2	2	-1	3	4	1	2	2	1	1	1	0	0	1	-3	-1	0	0
Listopad/ studenj 2023.	54	68	62	46	47	79	51	48	71	36	49	49	60	52	33	55	61	68	51	64	76	50	81	79	64	45	51	77	72
Ukupno „ispravan“ Δ svibanj/srpanj 2023.	0	1	1	-2	-6	2	1	3	-6	-6	-2	2	-4	-2	0	-8	-2	1	3	3	0	7	3	-2	9	-1	4	0	-2
Listopad/ studenj 2023.	39	27	35	40	49	17	44	42	22	57	43	37	34	44	55	34	33	25	44	27	21	45	16	16	30	52	43	19	25
Ukupno "Nije zadovoljan" Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	-2	-2	-1	6	-1	-1	-5	4	5	2	-4	2	3	-3	4	1	-3	-5	-4	-1	-8	-3	2	-10	4	-3	0	2

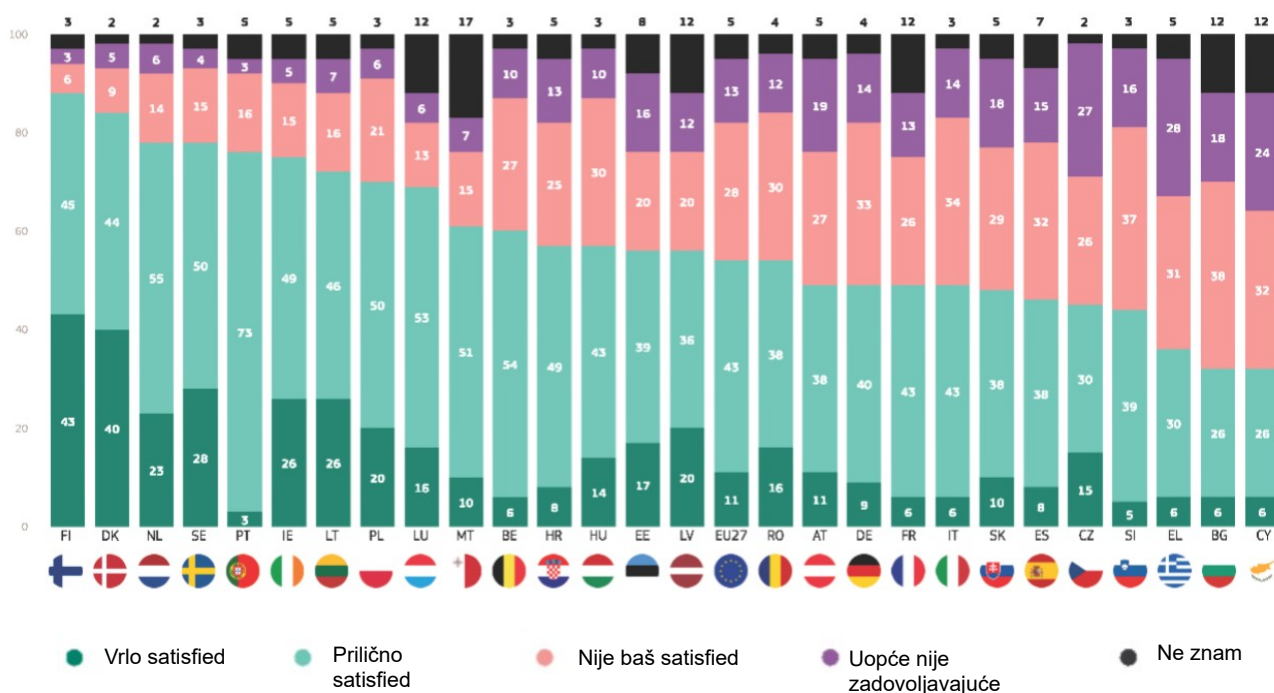

Zadovoljstvo odgovorom nacionalne vlade na rusku invaziju na Ukrajinu dramatično se razlikuje, u rasponu od 88 % ispitanika u Finskoj, 84 % u Danskoj i 78 % u Nizozemskoj i Švedskoj do 49 % u Italiji (u usporedbi s 48 % nezadovoljnih), 49 % u Francuskoj (u odnosu na 39 %) i 49 % u Njemačkoj (u odnosu na 47 %).

Zadovoljstvo je mišljenje većine u 19 država članica EU-a, dok je u preostalih osam zemalja većina nezadovoljna odgovorom svoje nacionalne vlade. Najniža razina zadovoljstva zabilježena je u Cipru, Bugarskoj (32 %) i Grčkoj (36 %).

U osam zemalja najmanje jedna od pet zemalja kaže da je „vrlo zadovoljna” odgovorom svoje nacionalne vlade, a posebno visoke razine zabilježene su u Finskoj (43 %) i Danskoj (40 %).

QD1.1. Općenito, koliko ste zadovoljni odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu do...? —Vlada (nacionalnosti) (%)

U 17 država članica EU-a od svibnja do lipnja 2023. zabilježeno je smanjenje odgovora nacionalne vlade na rusku invaziju na Ukrajinu, a najveći pad zabilježen je u Latviji (56 %, -10 postotnih bodova) i Litvi (72 %, -5 postotnih bodova). Brojsatis pppovećao se u osam zemalja, uključujući Slovačku (48 %, + 8 postotnih bodova), Rumunjsku (54 %, + 7 postotnih bodova) i Austriju (49 %, + 7 PP) te je ostala nepromijenjena u Danskoj i Mađarskoj.

U usporedbi s prethodnom anketom iz proljeća 2023. zadovoljstvo je sada većinski stav u Austriji, Njemačkoj, Rumunjskoj i Slovačkoj, ali mišljenje manjine u Češkoj i Španjolskoj.

QD1.1 Općenito, koliko ste zadovoljni odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu od...? (Nacionalna) vlada (%)

	EU27	EURA	IZVAN EURO PODR UČJA	BIT I	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „isprava n”	Listopad /studeni 2023.	54	52	63	60	32	45	84	49	56	75	36	46	49	57	49	32	56	72	69	57	61	78	49	70	76	54	44	48	88	78
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	0	-2	-2	-3	-4	0	1	1	-3	-3	-1	1	-3	-4	-10	-5	-1	0	6	2	7	-4	-3	7	-2	8	-2	-1	
Ukupno "Nije zadovoljan"	Listopad /studeni 2023.	41	42	33	37	56	53	14	47	36	20	59	47	39	38	48	56	32	23	19	40	22	20	46	27	19	42	53	47	9	19
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	-1	1	1	0	5	1	-1	-2	2	0	-4	2	4	2	4	4	-2	0	-6	-2	-8	3	2	-7	5	-7	1	-1	
Ne znam	Listopad /studeni 2023.	5	6	4	3	12	2	2	4	8	5	7	12	5	3	12	12	5	12	3	17	2	5	3	5	4	3	5	3	3	
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	1	1	1	3	-1	-1	0	1	1	1	3	1	-1	2	6	1	3	0	0	0	1	1	1	0	-3	-1	1	2	

Tako cio-demografska analiza pokazuje da je većina u gotovo svim skupinama izjavila da je zadovoljna odgovorom EU-a i njihove nacionalne vlade na rusku invaziju na Ukrajinu.

Zadovoljstvo odgovorom nacionalne vlade na invaziju najviše je među onima koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (60 %), rukovoditeljima (62 %), onima koji nikada ili gotovo nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa (59 %) i onima koji se smatraju dijelom gornje srednje (69 %) ili više klase (68 %).

Nasuprot tome, nezadovoljstvo je većinsko mišljenje nezaposlenih (53 %) i onih koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena (55 %). Mišljenje je podijeljeno među kućnim osobama (46 % zadovoljnih, a 46 % nezadovoljni).

QD1.1 Općenito, koliko ste zadovoljni odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu do...? (Nacionalna) vlada (% – EU)

	Ukupno „ispravan”	Ukupno „nije zadovoljeno”	Ne znam
EU27	54	41	5
Spol			
Čovjek	56	40	4
Zena	53	41	6
Dob			
15 – 24	56	36	8
25 – 39	54	41	5
40 – 54	56	40	4
55	53	42	5
Obrazovanje (završetak)			
-15	46	45	9
16 – 19	51	44	5
20	60	36	4
Još uvijek studira	59	35	6
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	58	39	3
Menadžeri	62	34	4
Ostali bijeli ovratnici	54	41	5
Manualni radnici	51	44	5
Osobe u kući	46	46	8
Nezaposlen	39	53	8
Umirovljeni	54	40	6
Studenti	59	35	6
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	40	55	5
S vremena na vrijeme	48	46	6
Gotovo nikada/nikad	59	36	5
Razmotrite pripadnost			
Radnička klasa	46	45	9
Niža srednja klasa	50	45	5
Srednja klasa	57	39	4
Gornja srednja klasa	69	29	2
Gornji razred	68	29	3
Slika EU-a			
Pozitivan	69	27	4
Neutralan	49	43	8
Negativno	30	66	4

Postoji sličan obrazac za zadovoljstvo odgovorom EU-a na invaziju. Najviša razina zadovoljstva zabilježena je među osobama u dobi od 15 do 24 godine (61 %), onima koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina (62 %), rukovoditeljima (64 %), studentima (63 %) i drugim radnicima u bijelom razredu (60 %), onima koji nikada ili gotovo nikad ne imaju poteškoća s plaćanjem računa (61 %) i onima koji smatraju da pripadaju višem razredu (75 %) ili višem srednjem razredu (71 %).

S druge strane, većina osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe (45 % naspram 44 % zadovoljnih), nezaposleni (47 % naspram 42 % zadovoljni) i oni koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena (51 %) nisu zadovoljni odgovorom EU-a.

QD1.2 Općenito, koliko ste zadovoljni s odgovorom na rusku invaziju na Ukrajinu od...? Europska unija (% – EU)

	Ukupno „ispravan”	Ukupno „nije zadovoljeno”	Ne znam
EU27	57	37	6
Spol			
Čovjek	57	38	5
Zena	56	36	8
Dob			
15 – 24	61	30	9
25 – 39	57	36	7
40 – 54	58	37	5
55	54	39	7
Obrazovanje (završetak)			
-15	44	45	11
16 – 19	55	39	6
20	62	33	5
Još uvijek studira	63	29	8
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	59	37	4
Menadžeri	64	32	4
Ostali bijeli ovratnici	60	34	6
Manualni radnici	55	40	5
Osobe u kući	46	43	11
Nezaposlen	42	47	11
Umirovljeni	53	39	8
Studenti	63	29	8
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	41	51	8
S vremena na vrijeme	52	41	7
Gotovo nikada/nikad	61	33	6
Razmotrite pripadnost			
Radnička klasa	46	43	11
Niža srednja klasa	52	41	7
Srednja klasa	60	35	5
Gornja srednja klasa	71	26	3
Gornji razred	75	23	2
Slika EU-a			
Pozitivan	77	19	4
Neutralan	49	42	9
Negativno	24	70	6

II. Djelovanje poduzeto kao odgovor na rat u Ukrajini

Potporna niza mjera poduzetih kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu i dalje je vrlo visoka, iako se odobrenje za financijsku potporu, financiranje i opskrbu vojnom opremom te dodjelu statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini smanjilo od svibnja do lipnja 2023.

Gotovo devet od deset (89 %, + 1 postotni bod od svibnja do lipnja 2023.) slaže se s pružanjem humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom, a većina (54 %, bez promjene) „potpuno se slaže” s tim djelovanjem. Manje od jednog od deset (8 %, -1 PP) ne slaže se. ¹²Više od osam od deset (84 %, -2 postotna boda) slaže se s prihvaćanjem ljudi koji bježe od rata u EU-u, a 45 % (-3 postotna boda) izjavilo je da se „potpuno slažu”. Nešto više od jedne desetine (13 %, + 2 postotna boda) kažu da se ne slažu s tom mjerom.

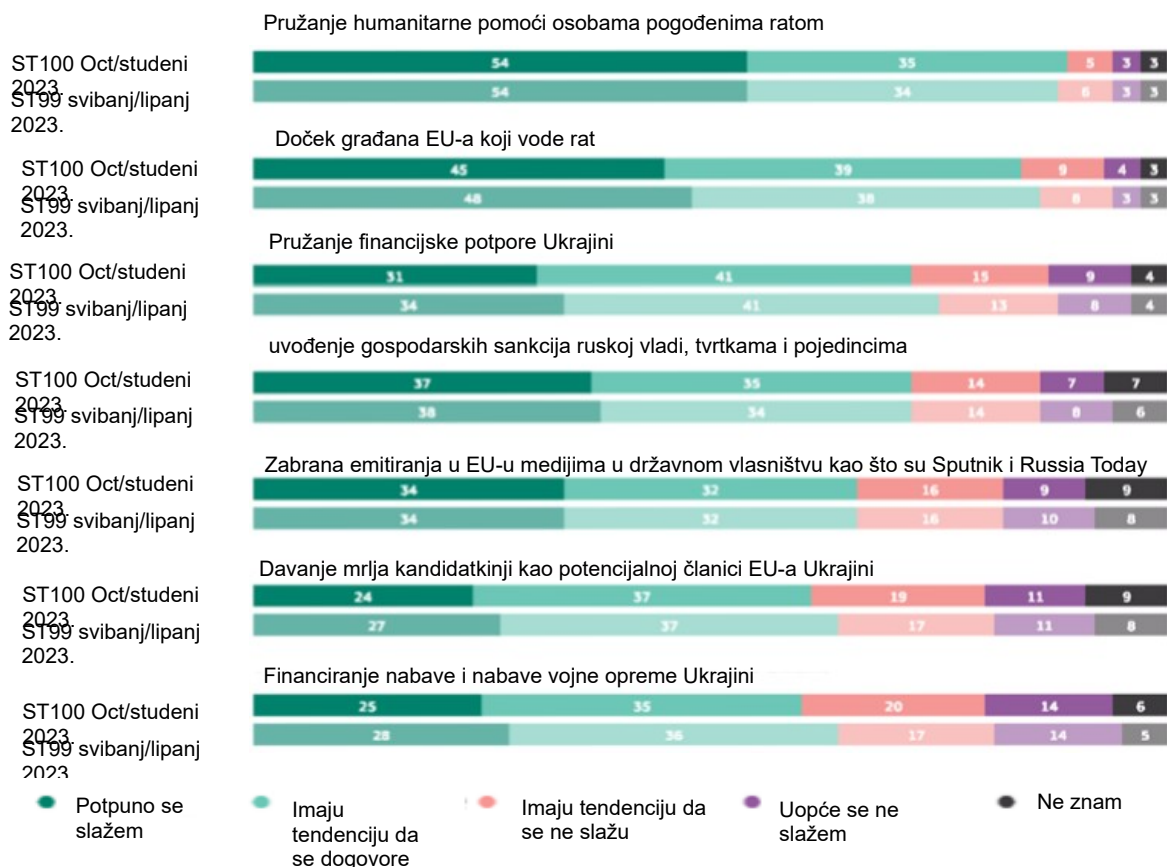
Više od sedam od deset ispitanika slaže se s pružanjem financijske potpore Ukrajini (72 %, -3 postotna boda), pri čemu se 31 % (-3 postotna boda) u potpunosti slaže. Za razliku od toga, gotovo četvrtina (24 %, + 3 postotna boda) kaže da se ne slažu. Više od sedam od deset (72 %, bez promjene) također se slaže s nametanjem gospodarskih sankcija ruskoj vladi, trgovačkim društvima i pojedincima, s time da se 37 % (-1 postotni bod) u potpunosti slaže. Nešto više od jedne petine (21 %, -1 postotni bod) ne slaže se s tom mjerom.

Dvije trećine (66 %, bez promjene) slažu se sa zabranom emitiranja u EU medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today, s 34 % (bez promjene) u ukupnom sporazumu. Jedna četvrtina (25 %, 1 PP) ne slaže se.

Nešto više od šest od deset (61 %, -3 postotna boda) slaže se s dodjelom statusa kandidata kao potencijalne članice EU-a Ukrajini, uključujući 24 % (-3 postotna boda) koji se „potpuno slažu”. Tri od deset ispitanika ne slažu se (30 %, + 2 postotna boda).

Konačno, šest od deset (60 %, -4 PP) slaže se s financiranjem kupnje i isporuke vojne opreme Ukrajini, uključujući 25 % (-3 PP) koji se „potpuno slažu”. Više od trećine (34 %, + 3 postotna boda) ne slaže se s tom mjerom.

QD2 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. (EU27) (%)

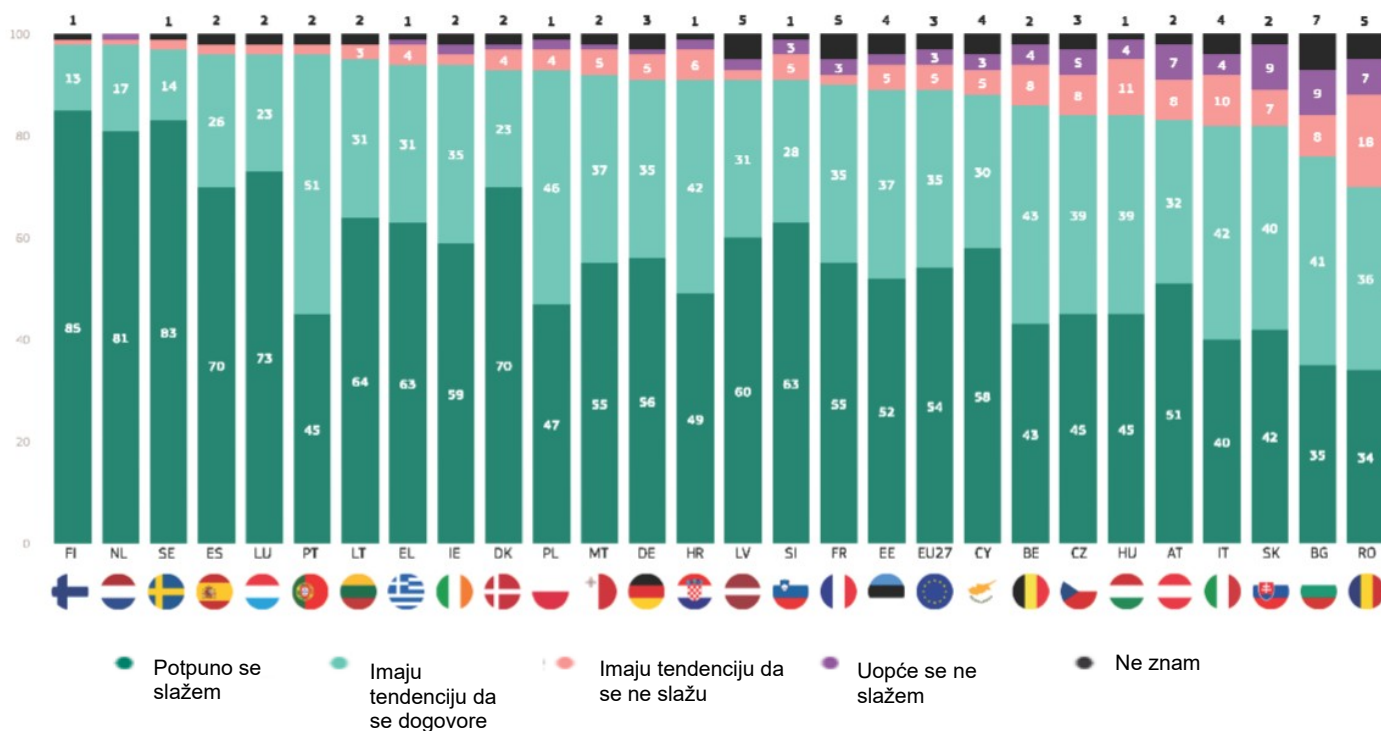

12 QD2. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. 2.1 nametanje gospodarskih sankcija ruskoj vladi, poduzećima i pojedincima; 2.2 Zabrana emitiranja u EU-u medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today; 2.3 Financiranje kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini; 2.4 Pružanje humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom, 2.5 Prihvatanje građana EU-a u rat; 2.6. Pružanje financijske potpore Ukrajini; 2.7 Dodjela statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini kao potencijalne članice EU-a.

Najmanje sedam od deset građana u svakoj državi članici EU-a slaže se s pružanjem humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom, a u 19 zemalja slaže se najmanje devet od deset. Postoji gotovo univerzalna potpora u Nizozemskoj i Finskoj (98 % svaka) i Švedskoj (97 %), dok se 70 % ispitanika u Rumunjskoj, 76 % u Bugarskoj i 82 % u Italiji i Slovačkoj također slaže.

Rumunjska (25 %) jedina je zemlja u kojoj se najmanje jedna petina ne slaže.

QD2.4. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju Ukrajine. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Pružanje humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom (%)

U 17 država članica EU-a najmanje polovica svih ispitanika „potpuno se slaže” s pružanjem humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom, a više od osam od deset u Finskoj (85 %), Švedskoj (83 %) i Nizozemskoj (81 %). Za razliku od toga, 34 % u Rumunjskoj, 35 % u Bugarskoj i 40 % u Italiji također se „potpuno slaže”.

Promjene u mišljenju od svibnja do lipnja 2023. uglavnom su male. Sporazum se povećao u 11 zemalja, uključujući Grčku (94 %, + 6 postotnih bodova), ali se smanjio u osam zemalja, uključujući Maltu (92 %, -5 postotnih bodova). U Bugarskoj, Danskoj, Njemačkoj, Irskoj, Hrvatskoj, Litvi, Nizozemskoj i Rumunjskoj nije bilo promjena.

QD2.4 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji Osiguranje humanitarne pomoći ljudima pogođenima ratom (%)

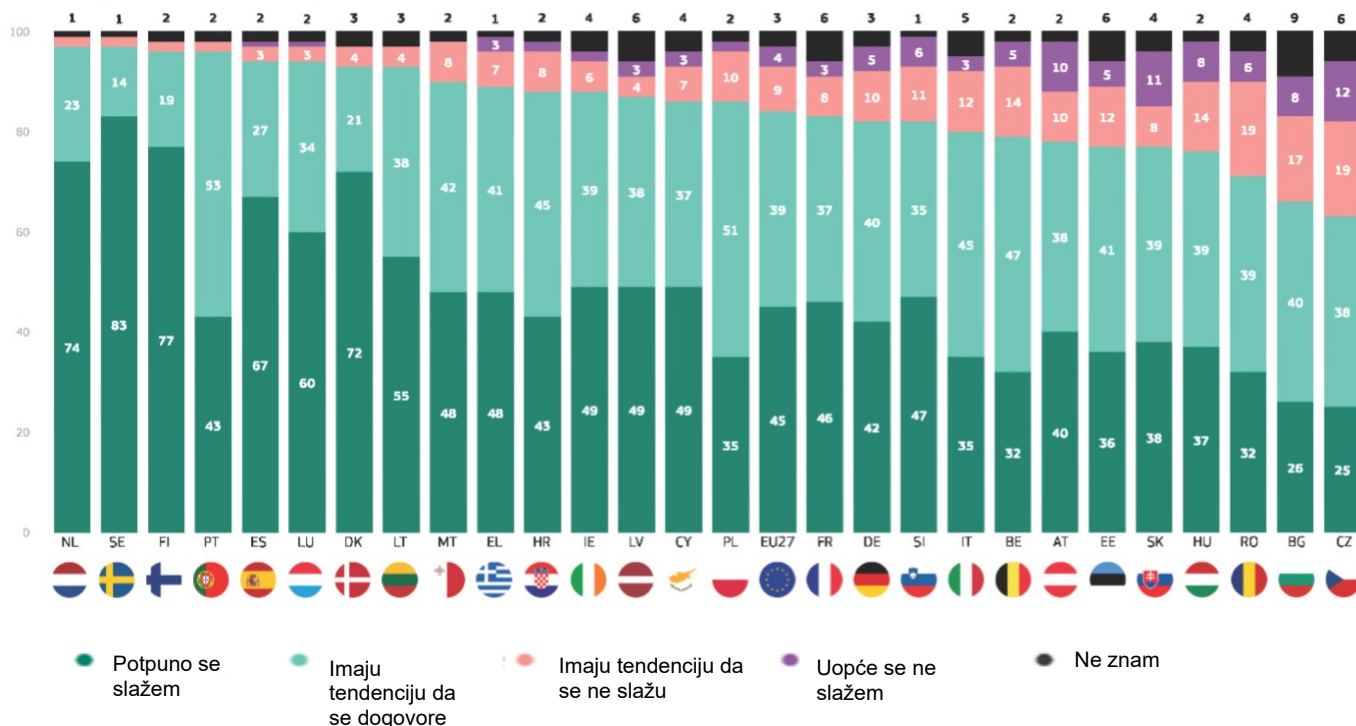
	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	89	86	76	84	93	91	89	94	94	96	90	91	82	88	91	95	96	84	92	98	83	93	96	70	91	82	98	97
Δ svibanj/srpanj 2023.	1	-2	0	-3	0	0	3	0	6	3	1	0	-3	-1	1	0	-2	-2	-5	0	1	4	-1	0	4	1	1	1
Ukupno „Disagreement”	8	12	17	13	5	6	7	4	5	2	5	8	14	8	4	3	2	15	6	2	15	6	2	25	8	16	1	2
Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	2	-1	2	0	-1	-3	1	-6	-1	-1	0	2	1	-2	-1	1	1	4	0	-1	-4	1	-3	-3	-1	0	-1
Ukupno „Ne znam”	3	2	7	3	2	3	4	2	1	2	5	1	4	4	5	2	2	1	2	0	2	1	2	5	1	2	1	1
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	0	1	1	0	1	0	-1	0	-2	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	3	-1	0	-1	0

Više od šest od deset ispitanika u svakoj državi članici EU-a slaže se s prihvaćanjem osoba koje bježe od rata u EU-u. Razine dogovora kreću se od 97 % ispitanika u Nizozemskoj i Švedskoj te 96 % u Portugalu i Finskoj do 63 % u Češkoj, 66 % u Bugarskoj i 71 % u Rumunjskoj. Postoji pet zemalja u kojima se najmanje jedna od pet ne slaže: Češka (31 %), Rumunjska i Bugarska (po 25 %), Mađarska (22 %) i Austrija (20 %).

Ispitanici koji se „potpuno slažu” najvjerojatnije će se naći u Švedskoj (83 %), Finskoj (77 %) i Nizozemskoj (74 %), a najmanje ih se može naći u Češkoj (25 %), Bugarskoj (26 %) te Rumunjskoj i Belgiji (po 32 %).

QD2.5. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. 2-Pridošli u građane EU-a koji su pokrenuli rat (%)

U 15 zemalja ispitanici su sada rjeđe nego u svibnju i lipnju 2023. da će se složiti s prihvaćanjem ljudi koji bježe od rata u EU-u, a to je posebno slučaj u Češkoj (63 %, -10 postotnih bodova) i Mađarskoj (76 %, -5 postotnih bodova).

Za razliku od toga, sporazum se povećao u sedam zemalja, uključujući Austriju (78 %, + 5 postotnih bodova), a ostao je stabilan u Litvi, Luksemburgu, Nizozemskoj, Finskoj i Švedskoj.

QD2.5 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Prihvaćanje osoba koje bježe od rata u EU-u (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	84	79	66	63	93	82	77	88	89	94	83	88	80	86	87	93	94	76	90	97	78	86	96	71	82	77	96	97
Δ svibanj/srpanj 2023.	-2	-4	2	-10	-2	-3	-1	-4	1	1	-2	-3	-3	1	1	0	0	-5	-2	0	5	-1	-1	4	-2	-1	0	0
Ukupno „Disagree”	13	19	25	31	4	15	17	8	10	4	11	10	15	10	7	4	4	22	8	2	20	12	2	25	17	19	2	2
Δ svibanj/srpanj 2023.	2	4	0	8	0	2	1	4	-1	0	2	2	1	0	-2	-2	0	4	2	0	-4	1	1	-5	3	1	0	0
Ukupno „Ne znam”	3	2	9	6	3	3	6	4	1	2	6	2	5	4	6	3	2	2	2	1	2	2	2	4	1	4	2	1
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	0	-2	2	2	1	0	0	0	-1	0	1	2	-1	1	2	0	1	0	0	-1	0	0	1	-1	0	0	0

Većina ispitanika u 26 država članica EU-a slaže se s pružanjem financijske potpore Ukrajini. Najveća potpora zabilježena je među ispitanicima u Švedskoj (96 %), Finskoj (93 %) i Danskoj (91 %), iako se većina u Slovačkoj (50 %), Bugarskoj (52 %) i Rumunjskoj (56 %) slaže.

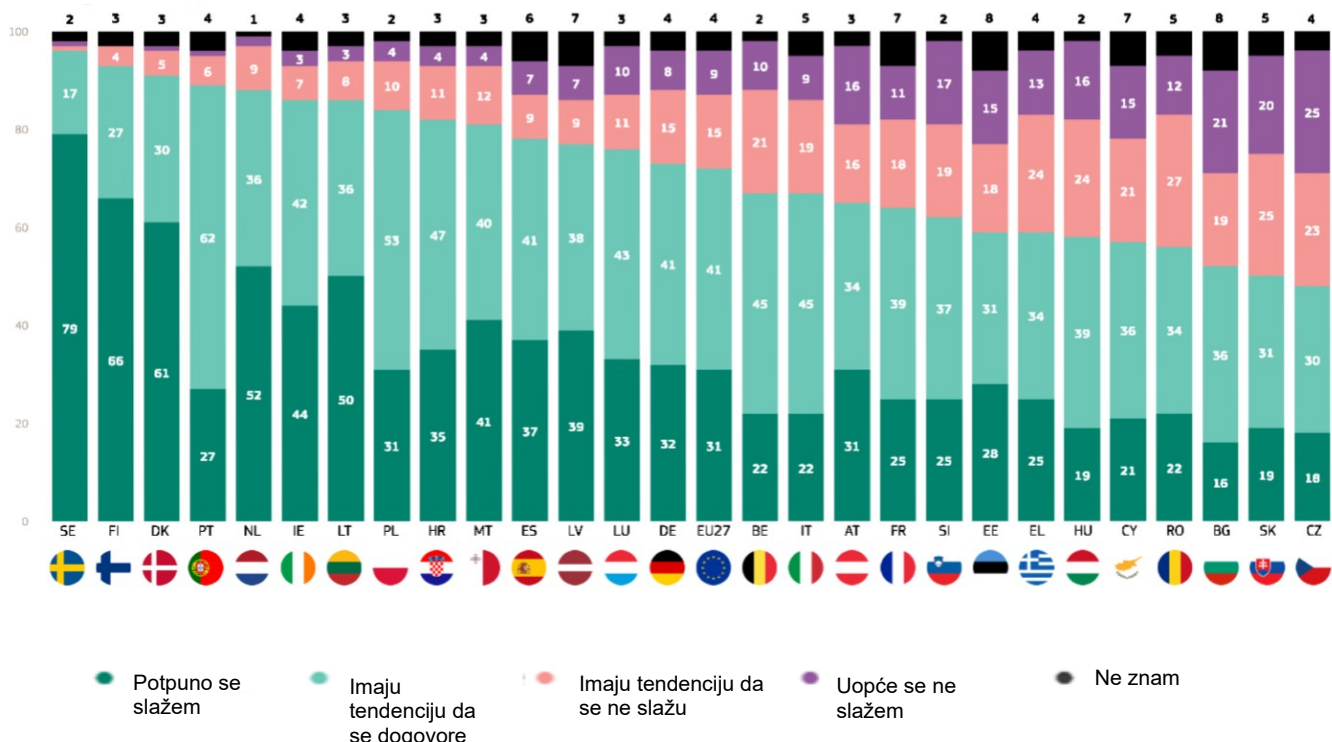
Mišljenje je podijeljeno u Češkoj (48 % „slaže se” u odnosu na 48 % „neslaže se”).

U 11 zemalja najmanje tri od deset ne slažu se, a to je osobito slučaj u Češkoj (48 %), Slovačkoj (45 %) te Bugarskoj i Mađarskoj (po 40 %).

S druge strane, postoji pet zemalja u kojima se najmanje polovica svih ispitanika „potpuno slaže” s pružanjem financijske potpore Ukrajini: Švedska (79 %), Finska (66 %), Danska (61 %), Nizozemska (52 %) i Litva (50 %)

QD2.6. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji.

RProviding financial support to Ukraine (%)

Sporazum o pružanju financijske potpore Ukrajini smanjio se u 21 državi članici EU-a od svibnja do lipnja 2023., a pad u Češkoj (48 %, – 12 postotnih bodova) znatno je veći nego u drugim zemljama, a slijede Grčka (59 %, – 7 postotnih bodova) i Luksemburg (76 %, -6 postotnih bodova).

Sporazum se povećao u četiri zemlje, uključujući Austriju (65 %, + 7 PP), a ostao je nepromijenjen u Španjolskoj i Hrvatskoj.

QD2.6 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Pružanje financijske potpore Ukrajini (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slaže m se”	72	67	52	48	91	73	59	86	59	78	64	82	67	57	77	86	76	58	81	88	65	84	89	56	62	50	93	96
Δ svibanj/srpanj 2023.	-3	-6	-2	-12	-3	-2	1	-5	-7	0	-4	0	-5	-5	-3	-3	-6	-2	-4	-3	7	-2	-5	-2	-4	-4	2	1
Ukupno „Disagreement”	24	31	40	48	6	23	33	10	37	16	29	15	28	36	16	11	21	40	16	11	32	14	7	39	36	45	4	2
Δ svibanj/srpanj 2023.	3	6	3	11	2	1	-1	4	6	0	5	-1	5	5	1	2	5	2	4	3	-7	2	4	1	5	4	-2	-1
Ne znam	4	2	8	4	3	4	8	4	4	6	7	3	5	7	7	3	3	2	3	1	3	2	4	5	2	5	3	2
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	0	-1	1	1	1	0	1	1	0	-1	1	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1	-1	0	0	0

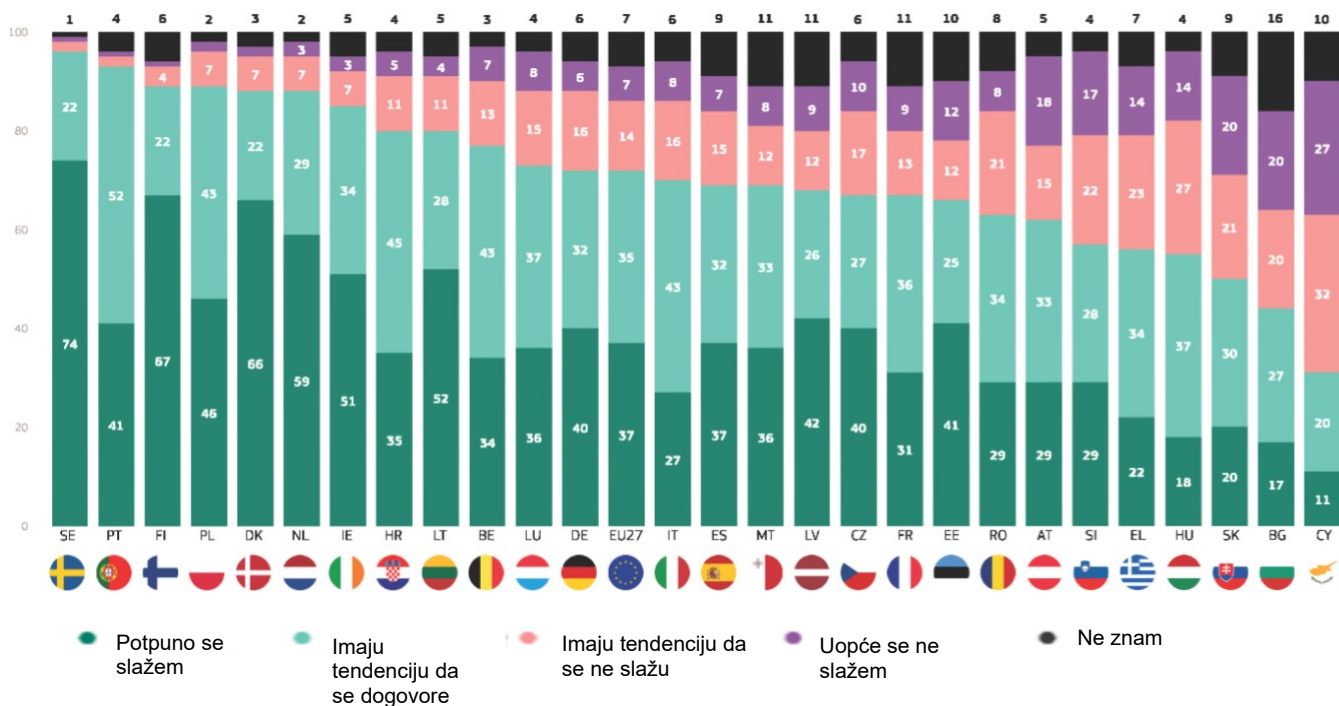

Postoje znatne nacionalne razlike u dogovoru s nametanjem gospodarskih sankcija ruskoj vladi, trgovačkim društvima i pojedincima, iako većina u 26 zemalja traži sankcije. Najveća potpora zabilježena je među ispitanicima u Švedskoj (96 %), Portugalu (93 %) i Poljskoj i Finskoj (89 %). Razine sporazuma najniže su u Cipru (31 % u odnosu na 59 % „neslaganje”), Bugarskoj (44 % u odnosu na 40 %) i Slovačkoj (50 %).

Postoji šest zemalja u kojima barem polovica kaže da se „potpuno slažu”: Švedska (74 %), Finska (67 %), Danska (66 %), Nizozemska (59 %), Litva (52 %) i Irska (51 %).

Valja napomenuti da se najmanje jedna petina na Cipru (27 %) te u Bugarskoj i Slovačkoj (20 %) „potpuno ne slaže” s nametanjem gospodarskih sankcija ruskoj vladi, trgovačkim društvima i pojedincima.

QD2.1. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. —| nametanje gospodarskih sankcija ruskoj vladi, poduzećima i pojedincima (%)

U usporedbi s razdobljem od svibnja do lipnja 2023. ispitanici u 18 država članica EU-a sada su manje vjerojatno da će se složiti s nametanjem gospodarskih sankcija ruskoj vladi, poduzećima i pojedincima, pri čemu je najveći pad zabilježen u Malti (69 %, -7 postotnih bodova) i Češkoj (67 %, -7 postotnih bodova).

Za razliku od toga, razina dogovora porasla je u sedam zemalja, uključujući Austriju (62 %, +7 postotnih bodova). U Italiji i Poljskoj nije bilo promjena.

QD2.1 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Nametanje gospodarskih sankcija ruskoj vladi, trgovačkim društvima i pojedincima (%)

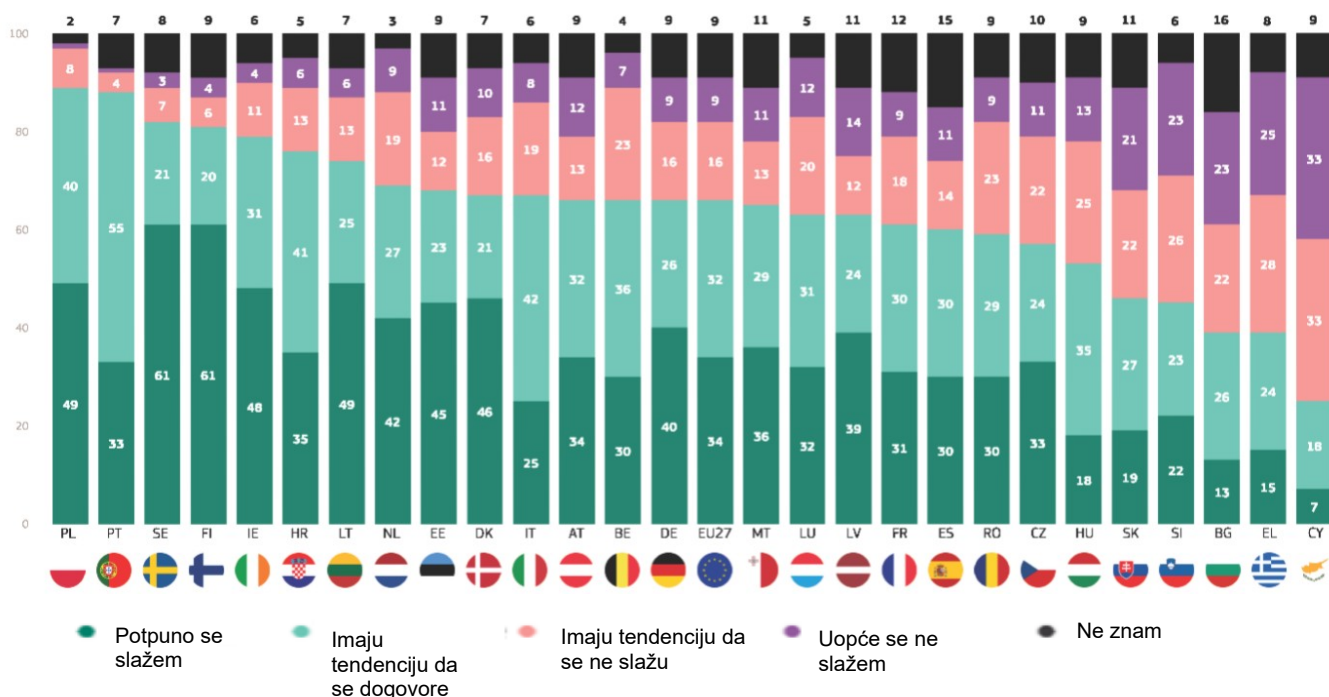
	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	72	77	44	67	88	72	66	85	56	69	67	80	70	31	68	80	73	55	69	88	62	89	93	63	57	50	89	96
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	1	-2	-7	-1	-2	4	-4	-2	-3	4	-1	0	-4	-3	-4	-2	-4	-7	2	7	0	-1	-2	-2	-1	3	2
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	21	20	40	27	9	22	24	10	37	22	22	16	24	59	21	15	23	41	20	10	33	9	3	29	39	41	5	3
Δ	svibanj/srpanj 2023.	-1	-1	0	6	1	0	-2	3	2	3	-4	-1	0	3	1	3	2	4	5	-2	-6	0	1	-1	3	0	-4	-2
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	7	3	16	6	3	6	10	5	7	9	11	4	6	10	11	5	4	4	11	2	5	2	4	8	4	9	6	1
Δ		1	0	2	1	0	2	-2	1	0	0	2	0	1	2	1	0	0	2	0	-1	0	0	3	-1	1	1	0	

svibanj/sr
panj
2023.

Većina ispitanika u 23 države članice EU-a slaže se s time da se medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today zabrani emitiranje u EU-u, s najvišim razinama zabilježenima u Poljskoj (89 %), Portugalu (88 %), Švedskoj (82 %) i Finskoj (81 %). Nasuprot tome, samo se manjina slaže na Cipru (25 % naspram 66 % ne slaže se), Grčkoj (39 % naspram 53 %), Bugarskoj (39 % u odnosu na 45 %) i Sloveniji (45 % u odnosu na 49 %).

Finska i Švedska (61 % svaka) su jedine zemlje u kojima se najmanje polovica „potpuno slaže”, a to je u usporedbi sa 7 % na Cipru koji kažu isto. Za razliku od toga, postoji pet zemalja u kojima se najmanje jedna od pet „potpuno ne slaže” sa zabranom tih medija: Cipar (33 %), Grčka (25 %), Bugarska i Slovenija (23 % svaka) i Slovačka (21 %).

QD2.2. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od tih poduzetih mjera. —Zabranjivanje medija u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today od emitiranja u EU-u (%)

Sporazum o zabrani emitiranja u EU-u medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today smanjio se u 16 zemalja od svibnja do lipnja 2023. Pad je veći u Grčkoj (39 %, -11 postotnih bodova) nego u bilo kojoj drugoj zemlji, a sljedeći najveći u Litvi (74 %, -6 postotnih bodova). Sporazum se povećao u deset zemalja, a najveći je zabilježen u Švedskoj (82 %, + 4 postotna boda) i Estoniji (68 %, + 4 postotna boda). Sporazum je ostao stabilan u Italiji.

U usporedbi s proljećem 2023. (ST99), dogovor je sada manjinski stav u Grčkoj i Sloveniji.

QD2.2 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Zabrana emitiranja u EU-u medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	66	66	39	57	67	66	68	79	39	60	61	76	67	25	63	74	63	53	65	69	66	89	88	59	45	46	81	82
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	-2	2	-4	-4	1	4	-2	-11	-2	1	-4	0	-3	-4	-6	-4	-3	2	1	3	1	-1	2	-3	-1	-2	4
Ukupno „Disagrede”	25	30	45	33	26	25	23	15	53	25	27	19	27	66	26	19	32	38	24	28	25	9	5	32	49	43	10	10
Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	3	2	3	3	-3	-3	2	12	0	0	1	0	3	3	4	2	3	4	-1	-4	-1	2	-2	4	4	1	-1
Ukupno „Ne znam”	9	4	16	10	7	9	9	6	8	15	12	5	6	9	11	7	5	9	11	3	9	2	7	9	6	11	9	8
Δ svibanj/srpanj 2023.	1	-1	-4	1	1	2	-1	0	-1	2	-1	3	0	0	1	2	2	0	-6	0	1	0	-1	0	-1	-3	1	-3

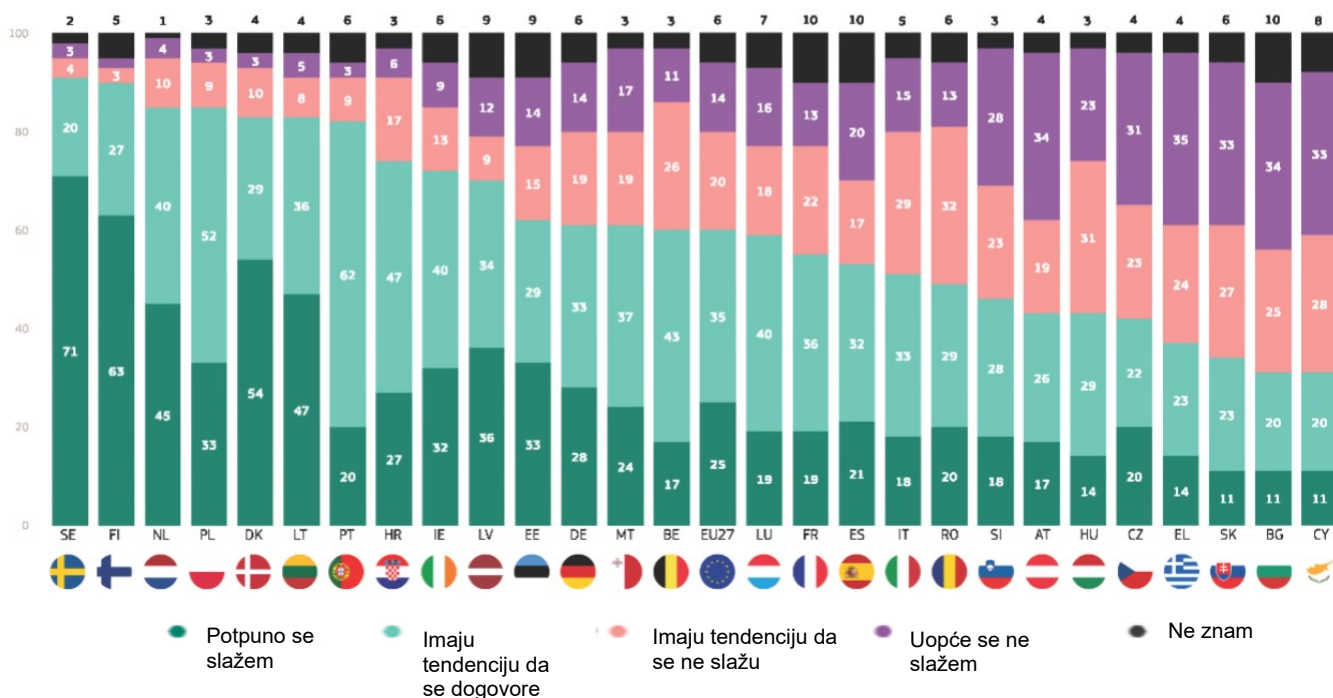

Iako se većina u 19 država članica EU-a slaže s financiranjem kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini, razine se znatno razlikuju među zemljama. Najsnažnija potpora zabilježena je među ispitanicima u Švedskoj (91 %), Finskoj (90 %) te Nizozemskoj i Poljskoj (85 % svaka), ali većina u Rumunjskoj (49 % u odnosu na 45 % ne slaže se) podupire tu mjeru.

U preostalim osam zemalja samo se manjina slaže s najnižim razinama zabilježenima u Cipru (31 % naspram 61 % ne slaže se), Bugarskoj (31 % naspram 59 %) i Slovačkoj (34 % u odnosu na 60 %).

Više od polovine svih ispitanika u Švedskoj (71 %), Finskoj (63 %) i Danskoj (54 %) „potpuno se slaže” s financiranjem kupnje i isporuke vojne opreme Ukrajini. Na drugom kraju ljestvice 11 posto u Slovačkoj, Cipru i Bugarskoj kažu isto.

QD2.3. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. —Financiranje kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini (%) zabrane emitiranja u EU-u medija u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today (%)

U 22 države članice EU-a ispitanici su sada manje vjerojatno da će se složiti s financiranjem kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini nego u svibnju 2023. U Češkoj (42 %, -12 postotnih bodova) i Luksemburgu (59 %, -11 postotnih bodova) smanjenje je za više od deset postotnih bodova, a slijedi je Italija (51 %, - 9 postotnih bodova). Sporazum se povećao u četiri zemlje, ali ne za više od tri postotna boda, a u Nizozemskoj ostaje nepromijenjen.

Neslaganje je sada većina mišljenja u Češkoj i Sloveniji.

QD2.3 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Financiranje kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	60	60	31	42	83	61	62	72	37	53	55	74	51	31	70	83	59	43	61	85	43	85	82	49	46	34	90	91
Δ svibanj/srpanj 2023.	-4	-9	1	-12	-6	-1	-2	-7	-6	-7	-3	2	-9	-5	-4	-1	-11	-1	-3	0	3	-1	-8	-6	-3	-3	1	-2
Ukupno „Disagreg”	34	37	59	54	13	33	29	22	59	37	35	23	44	61	21	13	34	54	36	14	53	12	12	45	51	60	5	7
Δ svibanj/srpanj 2023.	3	9	1	12	5	-1	1	7	6	6	2	-3	9	3	4	0	8	0	3	1	-3	0	6	5	5	3	-3	2
Ne znam	6	3	10	4	4	6	9	6	4	10	10	3	5	8	9	4	7	3	3	1	4	3	6	6	3	6	5	2
Δ svibanj/srpanj 2023.	1	0	-2	0	1	2	1	0	0	1	1	1	0	2	0	1	3	1	0	-1	0	1	2	1	-2	0	2	0

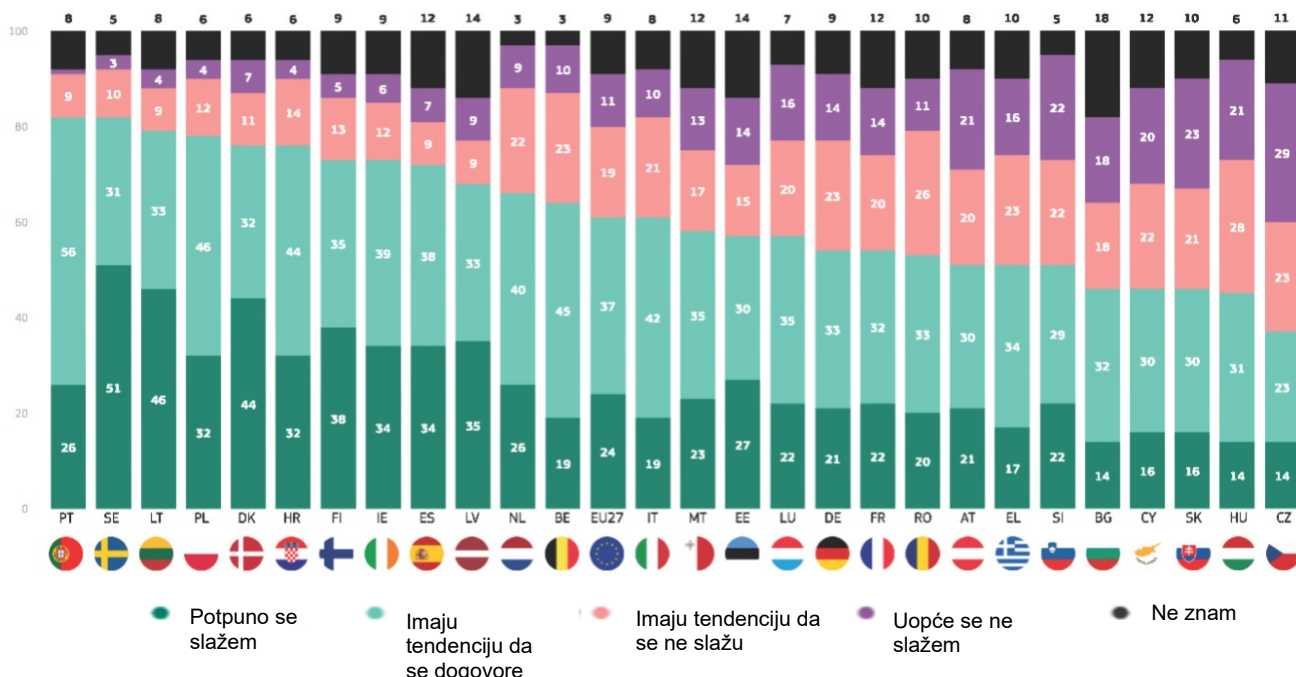
panj
2023.

Većina ispitanika u 25 država članica slaže se s dodjelom statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini, s najsnažnijom potporom u Portugalu i Švedskoj (82 % u svakoj) i Litvi (79 %). Relativna većina u Slovačkoj (46 %, a 44 % ne slaže se), Cipar (46 % naspram 42 %) i Bugarska (46 % naspram 36 %) također se slažu.

Nasuprot tome, samo manjina u Češkoj (37 % slaže se s 52 % protiv) i Mađarska (45 % naspram 49 %) slaže se s dodjelom statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini.

Ispitanici koji žive u Švedskoj (51 %), Litvi (46 %) i Danskoj (44 %) najvjerojatnije će reći da se „potpuno slažu”, dok je najmanje vjerojatno da će to učiniti oni u Mađarskoj, Češkoj i Bugarskoj (14 %).

QD2.7. EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od tih poduzetih mjera: davanje statusa kandidata kao potencijalne članice EU-a Ukrajini (%)

Sporazum kojim se Ukrajini dodjeljuje status potencijalne članice EU-a smanjio se u 23 zemlje, a posebno na Malti (58 %, – 12 postotnih bodova), Luksemburgu (57 %, – 9 postotnih bodova) i Portugalu (82 %, –8 postotnih bodova). Razine dogovora povećale su se u preostale četiri zemlje, a najveće su zabilježene u Austriji (51 %, + 4 postotna boda) i Bugarskoj (46 %, + 4 postotna boda).

Sporazum je sada većinsko mišljenje u Slovačkoj, ali mišljenje manjine u Mađarskoj.

QD2.7 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Dodjeljivanje statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini kao potencijalne članice EU-a (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	61	64	46	37	76	54	57	73	51	72	54	76	61	46	68	79	57	45	58	66	51	78	82	53	51	46	73	82
	Δ svibanj/srpanj 2023.	-3	-2	4	-6	-3	-7	-5	-6	-5	3	-3	-7	-5	-1	-4	-5	-9	-4	-12	-4	4	-3	-8	-3	-1	1	-2	-3
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	30	33	36	52	18	37	29	18	39	16	34	18	31	42	18	13	36	49	30	31	41	16	10	37	44	44	18	13
	Δ svibanj/srpanj 2023.	2	4	-1	6	1	4	2	5	4	0	2	4	4	3	1	3	8	4	6	5	-5	1	7	1	3	-1	2	5
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	9	3	18	11	6	9	14	9	10	12	12	6	8	12	14	8	7	6	12	3	8	6	8	10	5	10	9	5
	Δ svibanj/srpanj 2023.	1	-2	-3	0	2	3	3	1	1	-3	1	3	1	-2	3	2	1	0	6	-1	1	2	1	2	-2	0	0	-2

Sociodemografska analiza pokazuje da većina u gotovo svim skupinama podupire svaku od mjera koje je EU poduzeo kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu, ali postoje određene znatne razlike.

Veća je vjerojatnost da će se muškarci (62 %) nego žene (57 %) složiti s financiranjem kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini.

Potpora za svaku mjeru snažna je u svakoj dobnoj skupini, iako je vjerojatnije da će osobe u dobi od 15 do 24 godine nego starije dobne skupine pružati financijsku potporu Ukrajini (76 %) i Ukrajini dodijeliti status potencijalne članice EU-a (66 %), posebno u usporedbi s osobama u dobi od 55 godina i starijima.

Što je dulje ispitanik ostao u obrazovanju, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom radnjom, s najvećim razlikama između onih koji su završili obrazovanje u dobi od 20 ili više godina i onih koji su završili 19 godina ili mlađe. Na primjer, 66 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 20 ili više godina slaže se s financiranjem kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini, u usporedbi s 48 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe.

Rukovoditelji su dosljedno među najizglednijima da će se složiti sa svakom mjerom, dok su nezaposleni i kućni ljubimci dosljedno među najmanje vjerojatno da će se složiti. Na primjer, 68 % rukovoditelja slaže se s dodjelom statusa kandidata za potencijalnu članicu EU-a Ukrajini u usporedbi s 50 % kućnih osoba i 51 % nezaposlenih.

Financijska situacija također je utjecajna: što je manje poteškoća koje ispitanik ima s plaćanjem računa, veća je vjerojatnost da će se složiti sa svakom radnjom. Na primjer, 88 % ispitanika koji nikada ili gotovo nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa slaže se s prihvaćanjem osoba koje bježe od rata u EU-u, u usporedbi sa 74 % onih koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena.

Ispitanici koji se smatraju pripadnicima gornje srednje ili više klase najvjerojatnije će se složiti sa svakom tužbom, posebno u usporedbi s onima koji se smatraju pripadnicima radničke ili niže srednje klase. Na primjer, 85 % onih koji se smatraju pripadnicima više klase i 81 % onih koji smatraju da pripadaju srednjoj klasi slaže se s pružanjem financijske potpore Ukrajini, u usporedbi sa 65 % ispitanika koji smatraju da pripadaju radnoj klasi, a 67 % koji smatraju da pripadaju nižoj srednjoj klasi.

Naposljetku, mnogo je vjerojatnije da će ispitanici s pozitivnom predodžbom o EU-u poduprijeti svaku od tih mjera od onih s negativnim stajalištem. Na primjer, 95 % onih s pozitivnim stajalištem EU-a slaže se s pružanjem humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom, u usporedbi sa 79 % osoba s negativnim stajalištem.

Zapravo, ispitanici s negativnom predodžbom o EU-u jedina su skupina u kojoj se većina ne slaže s bilo kojom mjerom: 60 % ne slaže se s financiranjem kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini, 58 % ne slaže se s dodjelom statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini kao potencijalne članice EU-a, a 50 % ne slaže se s pružanjem financijske potpore Ukrajini.

QD2 EU je poduzeo niz mjera kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od tih poduzetih radnji. Ukupno „Slažem se“ (% – EU)

	Pružanje humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom	Prihvatanje ljudi u EU-u koji bježe od rata	Nametanje gospodarskih sankcija ruskoj vladi, trgovačkim društvima i pojedincima	Pružanje financijske potpore Ukrajini	Zabrana emitiranja u EU-u medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today	Dodjeljivanje statusa zemlje kandidatkinje Ukrajini kao potencijalne članice EU-a	Financiranje nabave i nabave vojne opreme Ukrajini
EU27	89	84	72	72	66	61	60
Spol							
Covjek	90	85	73	72	67	62	62
Zena	89	83	71	71	65	61	57
Dob							
15 – 24	90	86	71	76	63	66	62
25 – 39	91	85	73	72	67	63	59
40 – 54	89	84	73	72	67	62	62
55	89	83	71	70	65	59	58
Obrazovanje (završetak)							
-15	85	79	65	64	60	53	48
16 – 19	88	81	70	68	66	58	57
20	94	89	77	77	68	66	66
Još uvijek studira	91	88	74	80	65	68	65
Društveno-profesionalna kategorija							
Samozaposlena osoba	94	88	74	74	68	64	61
Menadžeri	94	91	80	81	71	68	70
Ostali bijeli ovrtnici	89	83	75	72	68	62	59
Manualni radnici	88	82	71	69	65	59	58
Osobe u kući	82	74	65	60	61	50	49
Nezaposlen	86	78	64	61	59	51	47
Umirovljeni	88	83	71	69	65	58	58
Studenti	91	88	74	80	65	68	65
Poteškoće s plaćanjem računa							
Većinu vremena	84	74	63	54	57	48	43
S vremena na vrijeme	86	80	68	67	63	59	55
Gotovo nikada/nikad	91	88	76	76	69	64	64
Razmotrite pripadnost							
Radnička klasa	88	80	66	65	61	57	54
Niža srednja klasa	88	82	71	67	64	58	54
Srednja klasa	90	85	74	74	68	64	62
Gornja srednja klasa	93	90	79	81	71	68	75
Gornji razred	92	88	86	85	71	68	78
Slika EU-a							
Pozitivan	95	93	84	85	78	77	75
Neutralan	88	81	68	68	62	56	54
Negativno	79	67	52	45	47	34	34

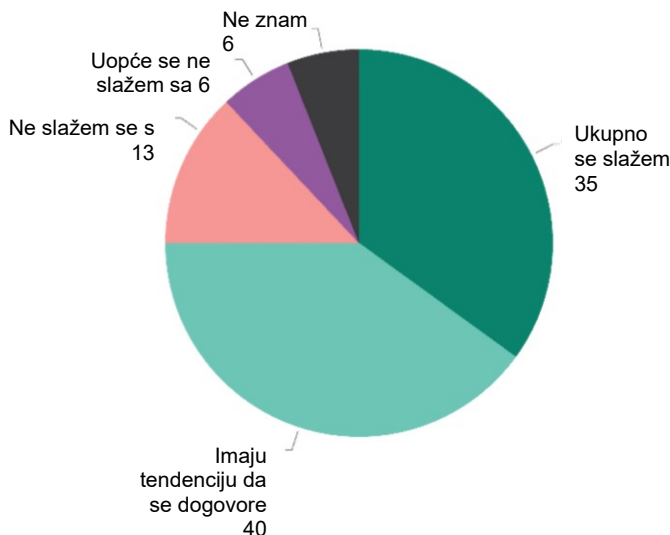
Velika većina slaže se da EU, suprotstavljajući se ruskoj invaziji na Ukrajinu, brani europske vrijednosti.

Tri četvrtine ispitanika (75 %, nema promjena u razdoblju od svibnja do lipnja 2023.) slaže se s time da se EU suprotstavlja ruskoj invaziji na Ukrajinu, a 35 % ispitanika (-2 PP) izjavilo je da se „potpuno slažu”.¹³ Gotovo svaka peta osoba (19 %, + 1 postotni bod) kaže da se ne slaže, a 6 % (bez promjene) potpuno se ne slaže.

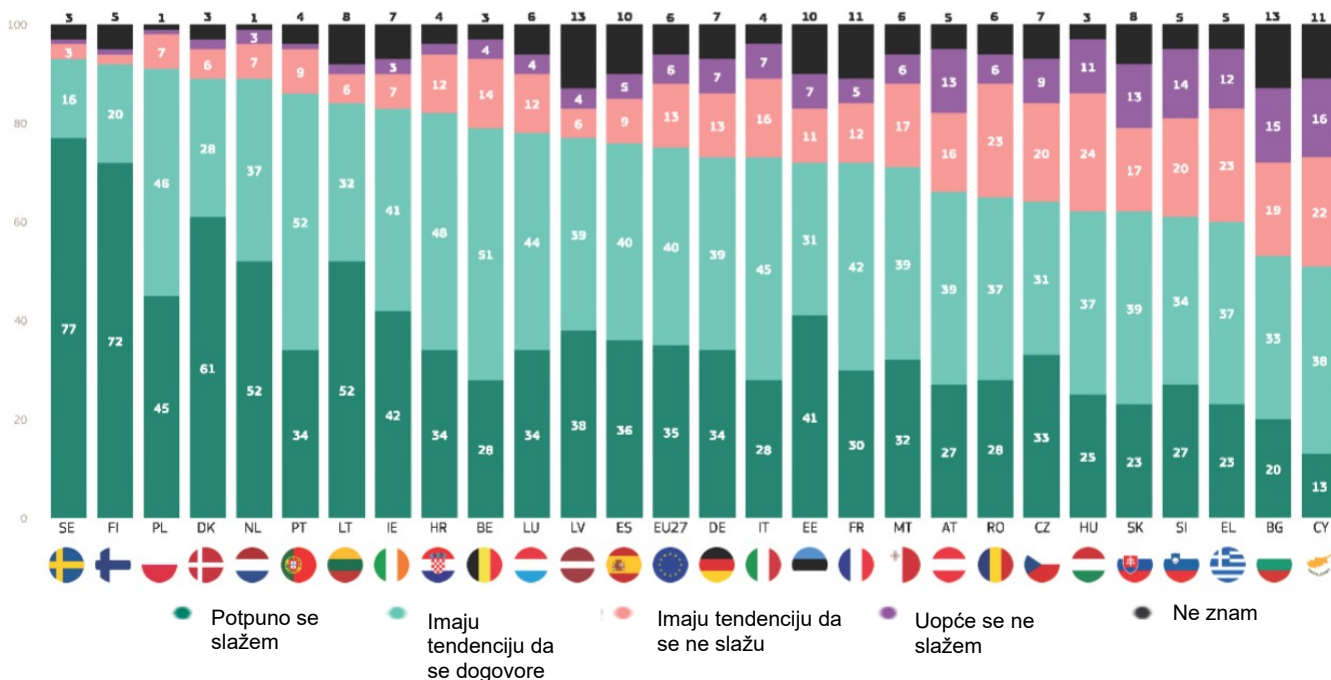
Više od polovice svih ispitanika u svakoj državi članici EU-a slaže se da EU brani europske vrijednosti jer se protivi ruskoj invaziji na Ukrajinu, iako se udjeli kreću od 93 % u Švedskoj, 92 % u Finskoj i 91 % u Poljskoj do 51 % na Cipru, 53 % u Bugarskoj i 60 % u Grčkoj.

Postoji pet zemalja u kojima se najmanje polovica „potpuno slaže”: Švedska (77 %), Finska (72 %), Danska (61 %) te Nizozemska i Litva (po 52 %). To je u usporedbi s 13 % u Cipru koji kažu isto.

QD3.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Suprotstavljajući se ruskoj invaziji na Ukrajinu, EU brani europske vrijednosti

QD3.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Suprotstavljajući se ruskoj invaziji na Ukrajinu, EU brani europske vrijednosti

¹³ QD3.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Suprotstavljajući se ruskoj invaziji na Ukrajinu, EU brani europske vrijednosti

U usporedbi s razdobljem od svibnja do lipnja 2023. ispitanici u 15 država članica EU-a sada su manje vjerojatno da će se složiti da EU brani europske vrijednosti jer se protiv ruskog invazije na Ukrajinu, pri čemu je najveći pad zabilježen u Grčkoj (60 %, – 8 postotnih bodova) i Portugalu (86 %, -6 postotnih bodova) i Češkoj (64 %, -6 postotnih bodova).

S druge strane, razina dogovora porasla je u devet zemalja, uključujući Austriju (66 %, + 7 postotnih bodova) i Slovačku (62 %, + 6 postotnih bodova), a u Estoniji, Španjolskoj i Finskoj nije bilo promjena.

QD3.3 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Suprotstavljajući se ruskoj invaziji na Ukrajinu, EU brani europske vrijednosti (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ne znam	Listopad/ studeni 2023.	6	3	13	7	3	7	10	7	5	10	11	4	4	11	13	8	6	3	6	1	5	1	4	6	5	8	5	3
	Δ svibanj/srp anj 2023.	-1	1	0	0	0	2	-1	2	0	-1	-2	2	-1	-2	2	2	-1	0	3	-1	-1	-1	-2	1	-2	-5	0	0
Ukupno „Slaže m se”	Listopad/ studeni 2023.	75	79	53	64	89	73	72	83	60	76	72	82	73	51	77	84	78	62	71	89	66	91	86	65	61	62	92	93
	Δ svibanj/srp anj 2023.	0	-1	-2	-6	-1	1	0	-5	-8	0	2	-5	1	-2	-2	-3	-5	-5	-5	1	7	3	-6	3	-2	6	0	1
Ukupno „Disagr ee”	Listopad/ studeni 2023.	19	18	34	29	8	20	18	10	35	14	17	14	23	38	10	8	16	35	23	10	29	8	10	29	34	30	3	4
	Δ svibanj/srp anj 2023.	1	0	2	6	1	-3	1	3	8	1	0	3	0	4	0	1	6	5	2	0	-6	-2	8	-4	4	-1	0	-1

Sociodemografska analiza pokazuje da se većina u svakoj skupini slaže da EU brani europske vrijednosti jer se protivi ruskoj invaziji na Ukrajinu. Ne otkrivaju se razlike na temelju dobi ili spola, ali analiza pokazuje da što dulje ispitanik ostane u obrazovanju, to je vjerojatnije da će se slagati. Na primjer, 81 % onih koji su ostali u obrazovanju u dobi od 20 ili više godina slaže se s tim, u usporedbi sa 65 % onih koji su ga završili u dobi od 15 godina ili mlađe.

Analiza također pokazuje da rukovoditelji (81 %) i studenti (79 %) imaju veću vjerojatnost da će se složiti nego ispitanici iz drugih društveno-profesionalnih skupina, a posebno nezaposleni (63 %) i kućni ljubimci (64 %). Također se ističe da što manje poteškoća ispitanik ima plaćanje računa, to je vjerojatnije da će se složiti: 78 % ispitanika koji nikada ili gotovo nikada nemaju te poteškoće slaže se s tim, u usporedbi sa 63 % koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena.

Što je viši razred u koji ispitanik smatra da pripada, to je vjerojatnije da će se složiti. Na primjer, 88 % onih koji smatraju da pripadaju višoj klasi slaže se, u usporedbi sa 69 % onih koji se smatraju pripadnicima radničke klase.

Naposljetku, imidž EU-a također je utjecajan, pri čemu je vjerojatnije da će se ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u (88 %) složiti od onih s negativnom predodžbom (51 %).

QD3.3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Suprotstavljajući se ruskoj invaziji na Ukrajinu, EU brani europske vrijednosti

	Ukupno „Slažem se”	Ukupno „Disagree”	Ne znam
EU27	75	19	6
Spol			
Covjek	76	19	5
Zena	74	18	8
Dob			
15 – 24	75	18	7
25 – 39	76	18	6
40 – 54	76	19	5
55	74	18	8
Obrazovanje (završetak)			
-15	65	21	14
16 – 19	73	21	6
20	81	15	4
Još uvijek studira	79	16	5
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	78	18	4
Menadžeri	81	16	3
Ostali bijeli ovratnici	76	18	6
Manualni radnici	74	20	6
Osobe u kući	64	23	13
Nezaposlen	63	26	11
Umirovljeni	74	18	8
Studenti	79	16	5
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	63	26	11
S vremena na vrijeme	71	22	7
Gotovo nikada/nikad	78	16	6
Razmotrite pripadnost			
Radnička klasa	69	19	12
Niža srednja klasa	73	22	5
Srednja klasa	77	18	5
Gornja srednja klasa	83	15	2
Gornji razred	88	10	2
Slika EU-a			
Pozitivan	88	9	3
Neutralan	71	20	9
Negativno	51	41	8

III. Posljedice rata u Ukrajini

Većina Europljana smatra da rat ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju i ozbiljne financijske posljedice za njih osobno.

Više od osam od deset ispitanika (83 %, nema promjena od svibnja do lipnja 2023.) slaže se da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju, uključujući 35 % (-2 postotna boda) koji se „potpuno slažu”. Više od jednog od deset (14 %, -1 postotni bod) ne slaže se, dok 3 % (+ 1 postotni bod) kaže da ne zna.¹⁴

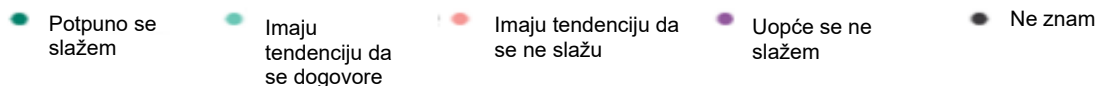
Gotovo šest od deset (58 %, -3 PP) slaže se da rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za njih osobno, a 18 % (-3 postotna boda) izjavilo je da se „potpuno slažu”. To je drugi uzastopni pad dogovora od siječnja do veljače 2023. Četiri od deset (40 %, + 3 PP) ne slažu se, uključujući 12 % (+ 1 postotni bod) koji se „potpuno ne slažu”. Samo 2 % (bez promjene) kaže da ne znaju.

QD4. Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama. (EU27) (%)

Rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za (NAŠA SUDA)

Rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za vas osobno

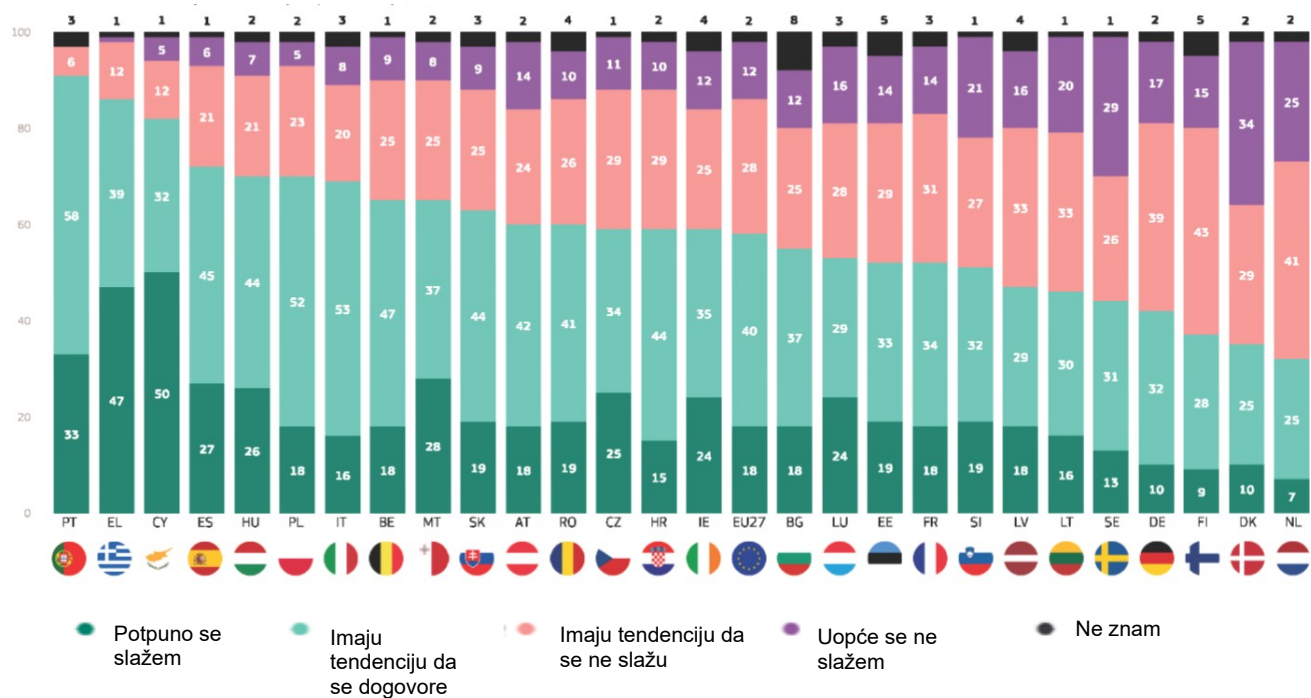

14 QD4. Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama? 4.1 Rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za vas osobno; 4.2 Rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice (NAŠA SUDA).

U 20 država članica EU-a većina ispitanika slaže se da rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za njih osobno, iako se razine kreću od 91 % u Portugalu, 86 % u Grčkoj i 82 % na Cipru do 51 % u Sloveniji i 52 % u Francuskoj i Estoniji. U preostalim sedam zemalja samo se manjina slaže s najnižim razinama zabilježenima u Nizozemskoj (32 % naspram 66 % ne slaže se), Danskoj (35 % naspram 63 %) i Finskoj (37 % u odnosu na 58 %).

Postoje tri zemlje u kojima barem jedna trećina kaže da se „potpuno slažu”: Cipar (50 %), Grčka (47 %) i Portugal (33 %). Za razliku od toga, više od trećine ispitanika u Danskoj (34 %) izjavilo je da se „potpuno ne slažu”

QD4.1. Osvrćući se na posljedice rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama. Rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za vas osobno (%)

Dogovor da rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za njih osobno pao je među ispitanicima u 19 zemalja, a u trima zemljama pad je za najmanje 10 postotnih bodova: Danska (35 %, - 13 postotnih bodova), Slovačka (63 %, -10 postotnih bodova) i Hrvatska (59 %, -10 postotnih bodova). Za razliku od toga, razine dogovora povećale su se u šest zemalja, uključujući Austriju (60 %, + 7 postotnih bodova) i Portugal (91 %, + 5 postotnih bodova). Sporazum je ostao stabilan u Belgiji i Finskoj.

U usporedbi s proljećem 2023., danas je većina mišljenja u Latviji, Litvi i Švedskoj.

QD4.1 Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama. Rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za vas osobno (%)

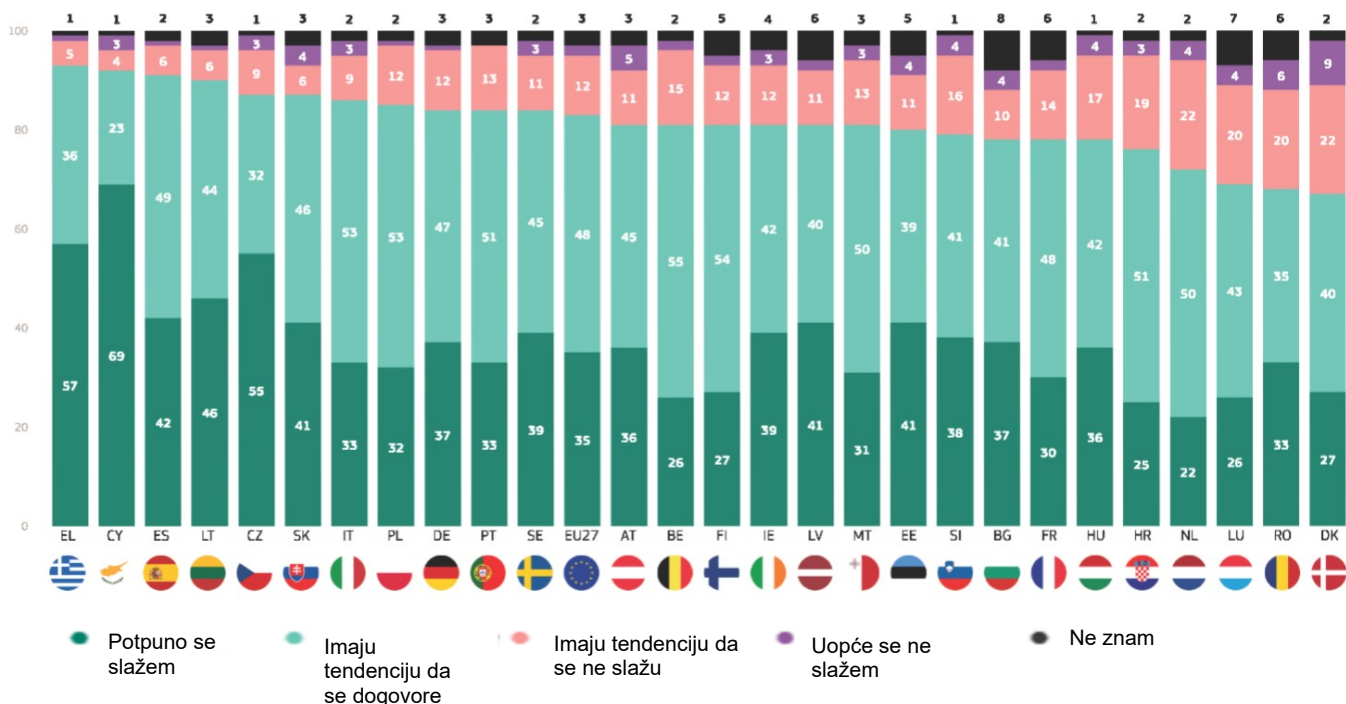
	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	58	65	55	59	35	42	52	59	86	72	52	59	69	82	47	46	53	70	65	32	60	70	91	60	51	63	37	44
Δ svibanj/srpanj 2023.	-3	0	-2	1	-13	-5	-2	-7	1	-3	-1	-10	1	-1	-5	-9	-5	-8	-5	-5	7	-4	5	1	-4	-10	0	-7
Ukupno „Disagree”	40	34	37	40	63	56	43	37	13	27	45	39	28	17	49	53	44	28	33	66	38	28	6	36	48	34	58	55
Δ svibanj/srpanj 2023.	3	1	1	0	12	4	2	7	-2	4	0	9	-1	1	4	10	3	8	5	4	-7	5	-6	-2	5	10	0	6
Ne znam	2	1	8	1	2	2	5	4	1	1	3	2	3	1	4	1	3	2	2	2	2	2	3	4	1	3	5	1
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	-1	1	-1	1	1	0	0	1	-1	1	1	0	0	1	-1	2	0	0	1	0	-1	1	1	-1	0	0	1

Više od dvije trećine ispitanika u svakoj državi članici EU-a slaže se da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju, pri čemu je najviša razina zabilježena u Grčkoj (93 %), Cipru (92 %), Španjolskoj (91 %) i Litvi (90 %). Većina u Danskoj (67 %), Rumunjskoj (68 %) i Luksemburgu (69 %) također se slaže.

U svakoj državi članici više od jedne petine država članica u potpunosti se slaže s tom izjavom, a to je posebno slučaj u Cipru (69 %), Grčkoj (57 %) i Češkoj (55 %).

QD4.2. Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama. Rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice (NAŠA SUDA) (%)

U 13 država članica EU-a ispitanici su sada manje vjerojatno da će se složiti da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju nego u svibnju i lipnju 2023., pri čemu je najveći pad zabilježen među ispitanicima u Danskoj (67 %, – 9 postotnih bodova) i Portugalu (84 %, – 8 postotnih bodova) i Hrvatskoj (76 %, – 8 postotnih bodova).

Sporazum se povećao u deset zemalja, ali Austrija (81 %, + 8 postotnih bodova) jedina je zemlja u kojoj je povećanje od više od tri postotna boda. Mišljenje je nepromijenjeno u Bugarskoj, Cipru, Litvi i Finskoj.

QD4.2 Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama Rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za (NAŠA SUDA) (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se“	Listopad/studeneni 2023.	83	81	78	87	67	84	80	81	93	91	78	76	86	92	81	90	69	78	81	72	81	85	84	68	79	87	81	84
	Δ svibanj/srpanj 2023.	0	2	0	3	-9	1	-1	-5	1	3	-1	-8	1	0	1	0	-6	-3	-7	-5	8	-1	-8	1	1	-1	0	-3
Ukupno „Disagree“	Listopad/studeneni 2023.	14	17	14	12	31	13	15	15	6	7	16	22	12	7	13	7	24	21	16	26	16	13	13	26	20	10	14	14
	Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	-2	-2	-3	9	-2	0	5	-1	-3	-1	7	-1	1	-2	-1	5	4	6	5	-8	2	6	-3	1	0	-1	2
Ne znam	Listopad/studeneni 2023.	3	2	8	1	2	3	5	4	1	2	6	2	2	1	6	3	7	1	3	2	3	2	3	6	1	3	5	2
	Δ svibanj/srpanj 2023.	1	0	2	0	0	1	1	0	0	0	2	1	0	-1	1	1	1	-1	1	0	0	-1	2	2	-2	1	1	1

Sociodemografska analiza pokazuje visoku razinu konsenzusa među skupinama da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju: u svakoj se skupini slaže najmanje tri četvrtine.

Postoji veća varijacija u dogovoru da je rat u

Ukrajina ima ozbiljne osobne financijske posljedice, iako se većina u gotovo svim skupinama slaže. Ispitanici će se najvjerojatnije složiti s onima u dobi od 25 do 54 godine, onima koji su završili obrazovanje u dobi od 19 godina ili mlađom, nezaposlenima (68 %), fizičkim radnicima (66 %), onima koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena (81 %) i onima koji se smatraju pripadnicima radničke klase (68 %).

QD4.1 Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama, rat u Ukrajini ima ozbiljne financijske posljedice za vas osobno (% – EU)

	Ukupno „Slažem se”	Ukupno „Disagree”	Ne znam
EU27	58	40	2
Spol			
Čovjek	58	40	2
Zena	58	39	3
Dob			
15 – 24	52	44	4
25 – 39	61	37	2
40 – 54	62	36	2
55	56	41	3
Obrazovanje (završetak)			
-15	64	32	4
16 – 19	63	35	2
20	51	47	2
Još uvijek studira	50	47	3
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	61	37	2
Menadžeri	49	50	1
Ostali bijeli ovratnici	60	37	3
Manualni radnici	66	32	2
Osobe u kući	62	33	5
Nezaposlen	68	28	4
Umirovljeni	54	43	3
Studenti	50	47	3
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	81	17	2
S vremena na vrijeme	70	27	3
Gotovo nikada/nikad	50	43	2
Razmotrite pripadnost			
Radnička klasa	68	23	4
Niža srednja klasa	61	37	2
Srednja klasa	55	43	2
Gornja srednja klasa	42	57	1
Gornji razred	39	55	6
Slika EU-a			
Pozitivan	55	43	2
Neutralan	59	33	3
Negativno	64	1	34

Nasuprot tome, samo manji broj menadžera (49 % naspram 50 % ne slaže se) i oni koji smatraju da pripadaju gornjem srednjem (42 % naspram 57 %) ili višoj klasi (39 % naspram 55 %) slažu se da je rat imao ozbiljne osobne financijske posljedice.

U analizi se također naglašava da je vjerojatnije da će se ispitanici koji se slažu s jednom izjavom složiti s drugom. Na primjer, 67 % onih koji se slažu da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju također se slaže da je rat imao ozbiljne osobne financijske posljedice, u usporedbi s 32 % onih koji se ne slažu da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju.

QD4.2 Razmišljajući o posljedicama rata u Ukrajini, recite u kojoj se mjeri slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama. Rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za {NAŠA SUSTAVA} (% – EU)

	Ukupno „Slažem se”	Ukupno „Disagree”	Ne znam
EU27	83	14	3
Spol			
Covjek	82	16	2
Zena	83	13	4
Dob			
15 – 24	79	15	6
25 – 39	83	15	2
40 – 54	84	14	2
55	83	13	4
Obrazovanje (završetak)			
-15	83	12	5
16 – 19	85	12	3
20	81	17	2
Još uvijek studira	80	15	5
Društveno-profesionalna kategorija			
Samozaposlena osoba	84	15	1
Menadžeri	81	18	1
Ostali bijeli ovratnici	84	14	2
Manualni radnici	83	14	3
Osobe u kući	80	14	6
Nezaposlen	84	12	4
Umirovljeni	84	12	4
Studenti	80	15	5
Poteškoće s plaćanjem računa			
Većinu vremena	85	11	4
S vremena na vrijeme	82	15	3
Gotovo nikada/nikad	83	14	3
Razmotrite pripadnost			
Radnička klasa	84	11	5
Niža srednja klasa	83	15	2
Srednja klasa	84	14	2
Gornja srednja klasa	75	23	2
Gornji razred	79	19	2
Slika EU-a			
Pozitivan	84	14	2
Neutralan	81	14	5
Negativno	83	15	2

IV. Ugrožena europska sigurnost

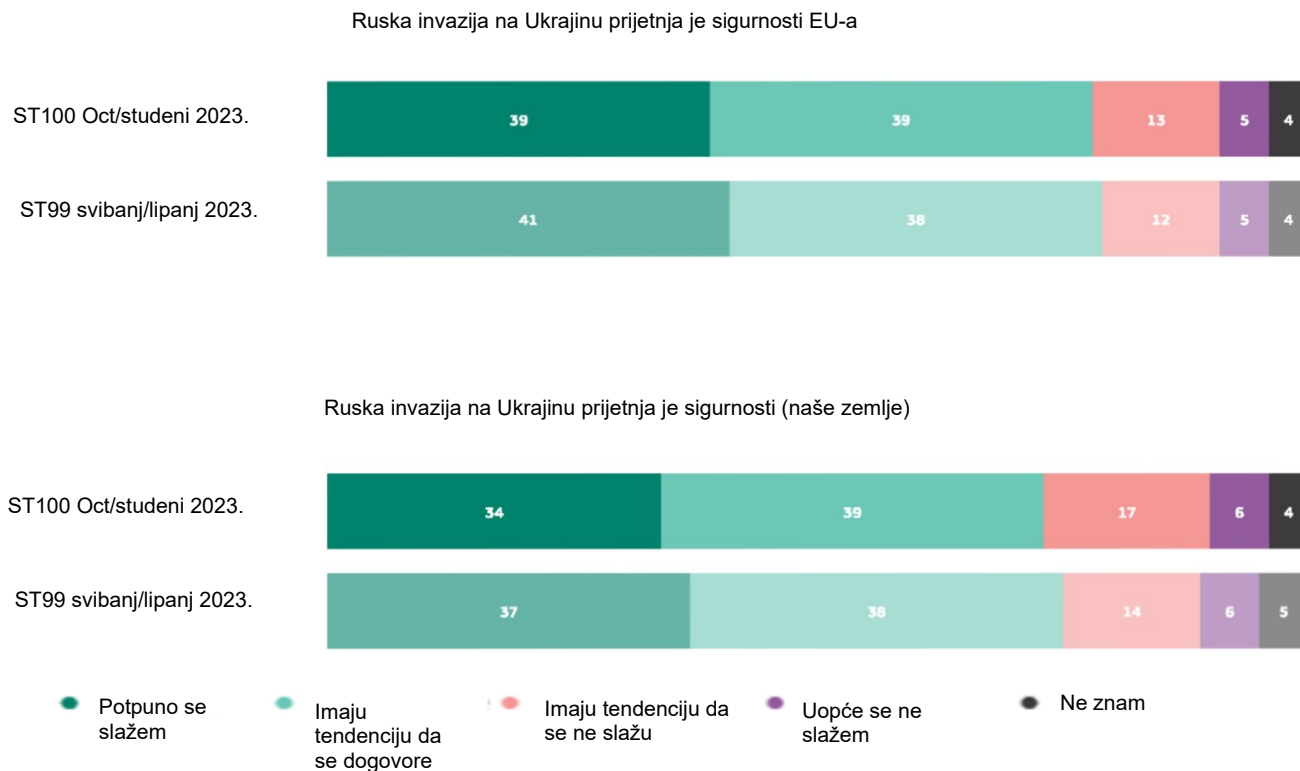

Više od sedam od deset ispitanika slaže se da je invazija na Ukrajinu prijetnja nacionalnoj sigurnosti i sigurnosti EU-a.

Više od tri četvrtine ispitanika (78 %, -1 postotni bod od svibnja do lipnja 2023.) slaže se da je ruska invazija na Ukrajinu prijetnja sigurnosti EU-a, a 39 % (-2 postotna boda) izjavilo je da se „potpuno slažu”.¹⁵ Gotovo svaka peta osoba (18 %, + 1 postotni bod) ne slaže se.

Gotovo tri četvrtine (73 %, -2 postotna boda) slaže se da ruska invazija na Ukrajinu predstavlja prijetnju sigurnosti njihove zemlje, uključujući 34 % (-3 PP) koji kažu da se „potpuno slažu”. Više od jedne petine (23 %, + 3 postotna boda) ne slaže se.

QD3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. (EU27) (%)

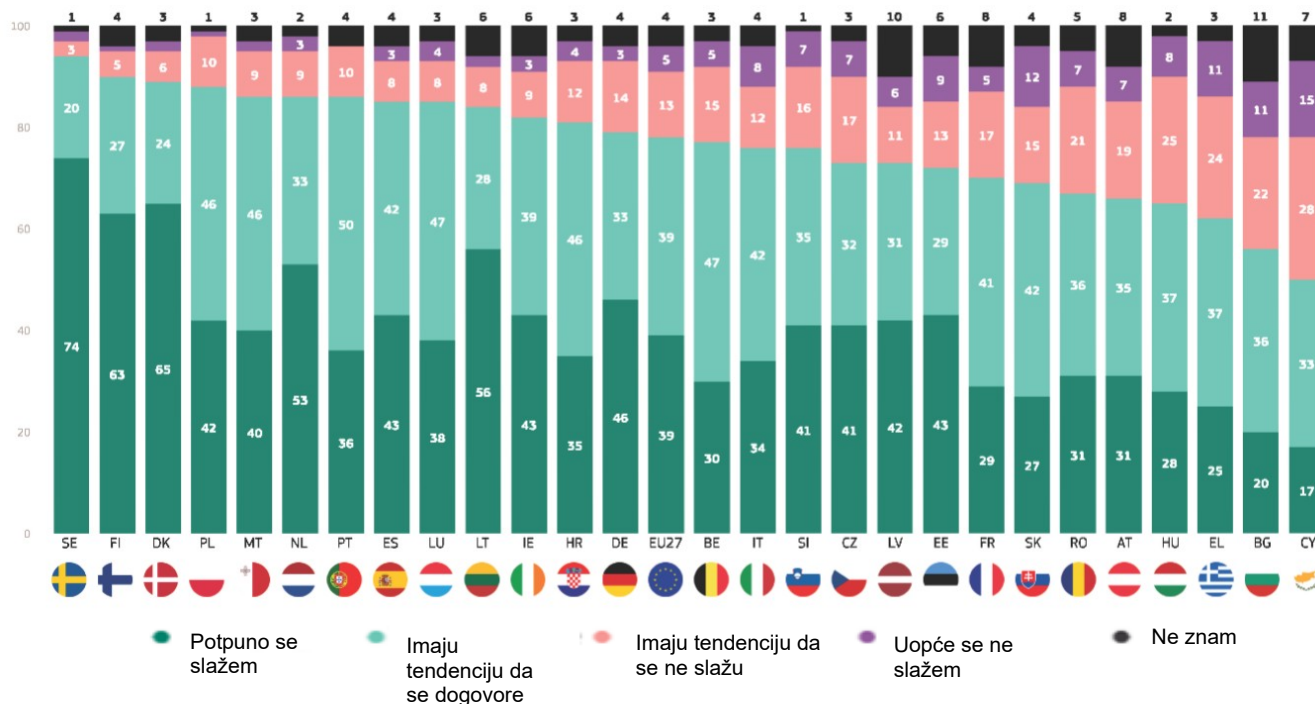

15 QD3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. 3.1 Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti EU-a; 3.2 Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti naše zemlje.

Najmanje polovica svih ispitanika u svakoj državi članici slaže se da ruska invazija na Ukrajinu predstavlja prijetnju sigurnosti EU-a. Sporazum je najrašireniji u Švedskoj (94 %), Finskoj (90 %) i Danskoj (89 %), s čime se slaže i 50 % na Cipru, 56 % u Bugarskoj i 62 % u Grčkoj.

U 26 država članica najmanje jedan od pet ispitanika „potpuno se slaže”, a u pet država barem polovina ispitanika: Švedska (74 %), Danska (65 %), Finska (63 %), Litva (56 %), Nizozemska (53 %). To je u usporedbi sa 17 % na Cipru koji se „potpuno slažu”.

QD3.1. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti EU-a (%)

Od svibnja do lipnja 2023. dogovor da je ruska invazija na Ukrajinu prijetnja sigurnosti EU-a smanjio se u 16 zemalja, a najveći među ispitanicima u Mađarskoj (65 %, – 9 postotnih bodova), Cipru (50 %, – 9 postotnih bodova) i Portugalu (86 %, – 7 postotnih bodova).

Sporazum se povećao u šest zemalja, ali ne za više od tri postotna boda. Mišljenje je ostalo stabilno u Danskoj, Luksemburgu, Poljskoj, Rumunjskoj i Švedskoj.

QD3.1 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti EU-a (%)

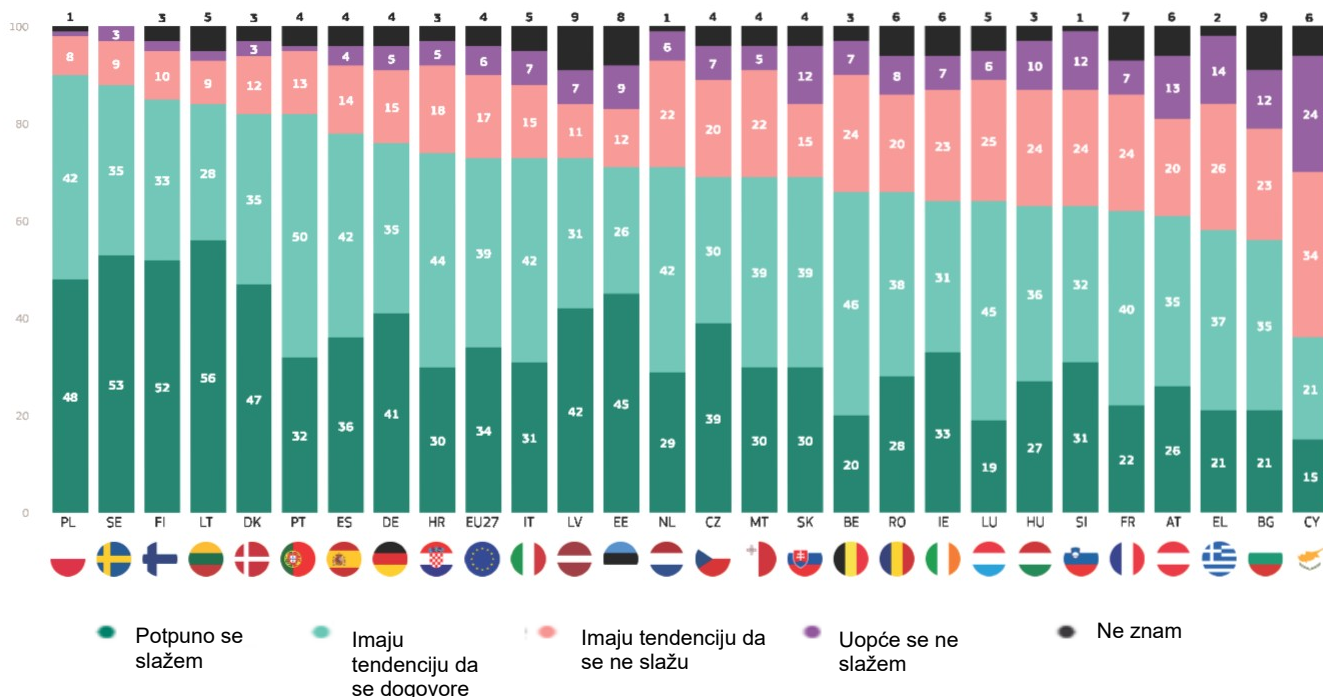
	EU27	BIT	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	78	77	56	73	89	79	72	82	62	85	70	81	76	50	73	84	85	65	86	86	66	88	86	67	76	69	90	94
Δ	svibanj/srpanj 2023.	-1	-3	-2	-6	0	-3	3	-6	-6	2	-3	-6	-2	-9	-4	-4	0	-9	-6	-1	3	0	-7	0	2	1	2	0
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	18	20	33	24	8	17	22	12	35	11	22	16	20	43	17	10	12	33	11	12	26	11	10	28	23	27	6	5
Δ	svibanj/srpanj 2023.	1	2	2	7	-1	2	0	5	6	0	4	4	2	11	3	2	1	9	5	0	-6	1	8	-2	0	2	-2	0
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	4	3	11	3	3	4	6	6	3	4	8	3	4	7	10	6	3	2	3	2	8	1	4	5	1	4	4	1
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	1	0	-1	1	1	-3	1	0	-2	-1	2	0	-2	1	2	-1	0	1	1	3	-1	-1	2	-2	-3	0	0

U svim državama članicama osim jedne većina ispitanika slaže se da ruska invazija na Ukrajinu predstavlja prijetnju sigurnosti njihove zemlje, iako se udjeli kreću od 90 % u Poljskoj, 88 % u Švedskoj i 85 % u Finskoj do 56 % u Bugarskoj, 58 % u Grčkoj i 61 % u Austriji.

Iznimka je Cipar, gdje se 36 % slaže, a 58 % ne slaže se.

Postoje tri zemlje u kojima se najmanje polovica svih ispitanika „potpuno slaže”: Litva (56 %), Švedska (53 %) i Finska (52 %) – nasuprot tome, 15 % na Cipru „potpuno se slaže”.

QD3.2. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti (NAŠA ZAJEDNICA) (%)

Od svibnja do lipnja 2023. dogovor da je ruska invazija na Ukrajinu prijetnja sigurnosti njihove zemlje smanjio se među ispitanicima u 18 zemalja, osobito u Irskoj (64 %, -13 postotnih bodova), Malti (69 %, -10 postotnih bodova), Portugalu (82 %, -9 postotnih bodova) i Hrvatskoj (74 %, -9 postotnih bodova).

U Španjolskoj nije bilo promjena u mišljenju.

QD3.2 Molimo da navedete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti (NAŠA KOUNTRIJA) (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	73	66	56	69	82	76	71	64	58	78	62	74	73	36	73	84	64	63	69	71	61	90	82	66	63	69	85	88
	Δ svibanj/srpanj 2023.	-2	-3	-2	-8	1	-2	3	-13	-6	0	-2	-9	-4	-5	-5	-5	-7	-7	-10	-5	8	2	-9	1	-2	1	3	1
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	23	31	35	27	15	20	21	30	40	18	31	23	22	58	18	11	31	34	27	28	33	9	14	28	36	27	12	12
	Δ svibanj/srpanj 2023.	3	2	2	8	-1	1	-2	12	7	2	4	8	3	6	4	3	6	6	9	5	-8	-1	10	-3	4	1	-2	-1
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	4	3	9	4	3	4	8	6	2	4	7	3	5	6	9	5	5	3	4	1	6	1	4	6	1	4	3	0
	Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	1	0	0	0	1	-1	1	-1	-2	-2	1	1	-1	1	2	1	1	1	0	0	-1	-1	2	-2	-2	-1	0

Sociodemografska analiza pokazuje da se više od šest od deset ispitanika u svakoj skupini slaže sa svakom izjavom. Malo je razlika u mišljenjima među spolovima ili na razini obrazovanja, ali postoje i druge značajne varijacije.

Ispitanici u dobi od 15 do 24 godine (67 %) manje se slažu da je invazija prijetnja sigurnosti njihove zemlje nego stariji ispitanici, a posebno oni u dobi od 55 ili više godina (75 %). Manje je vjerojatno da će se nezaposlene osobe od ostalih društveno-stručnih skupina dogovoriti i u slučaju EU-a (71 %) i u njihovoj zemlji (66 %).

Rezultati također naglašavaju da što manje poteškoća ispitanik ima s plaćanjem računa, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 80 % onih koji nikada ili gotovo nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa slaže se da je invazija prijetnja sigurnosti EU-a, u usporedbi sa 71 % koji imaju poteškoća s plaćanjem računa većinu vremena.

Naposlijetku, ispitanici koji smatraju da pripadaju višem razredu najvjerojatnije će se složiti kad je riječ o EU-u (84 %) i njihovoj zemlji (79 %). Oni koji smatraju da pripadaju nižoj srednjoj klasi najmanje se slažu sa svakom izjavom.

QD3.1 – 2 Molimo da navedete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ukupno „Slažem se“ (% – EU)

	Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti EU-a	Ruska invazija na Ukrajinu prijetnja je sigurnosti (naše zemlje)
EU27	78	73
Spol		
Čovjek	77	71
Zena	79	74
Dob		
15 – 24	75	67
25 – 39	76	72
40 – 54	77	73
55	80	75
Obrazovanje (završetak)		
-15	77	72
16 – 19	76	73
20	81	74
Još uvijek studira	79	70
Društveno-profesionalna kategorija		
Samozaposlena osoba	80	75
Menadžeri	80	74
Ostali bijeli ovratnici	77	73
Manualni radnici	75	71
Osobe u kući	74	73
Nezaposlen	71	66
Umirovljeni	80	76
Studenti	79	70
Poteškoće s plaćanjem računa		
Većinu vremena	71	67
S vremena na vrijeme	73	70
Gotovo nikada/nikad	80	75
Razmotrite pripadnost		
Radnička klasa	75	73
Niža srednja klasa	74	69
Srednja klasa	79	75
Gornja srednja klasa	82	72
Gornji razred	84	79
Slika EU-a		
Pozitivan	85	79
Neutralan	76	72
Negativno	64	61

V. Buduće djelovanje EU-a nakon rata

1. Obrambena suradnja u EU-u

Potporna suradnji u području obrane i povećana potrošnja i dalje su snažni.

Ispitanicima je postavljeno pitanje u kojoj se mjeri slažu ili ne slažu s četiri izjave o obrambenoj suradnji u EU.¹⁶ Dogovor sa svakom izjavom ostao je relativno stabilan od svibnja do lipnja 2023.

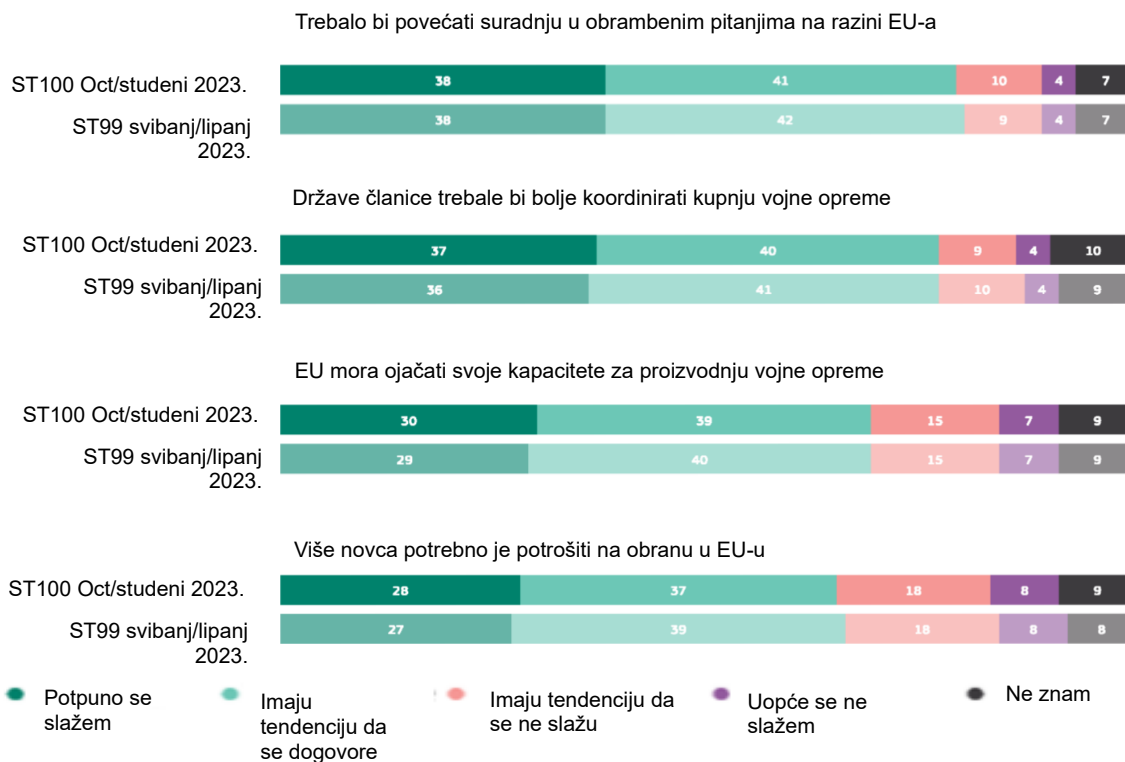
Gotovo osam od deset ispitanika (79 %, -1 postotni bod od svibnja do lipnja 2023.) slaže se da bi suradnju u obrambenim pitanjima na razini EU-a trebalo povećati, a 38 % (bez promjene) izjavilo je da se „potpuno slažu”. Nešto više od jednog od deset (14 %, + 1 postotni bod) ne slaže se.

Više od tri četvrtine (77 %, bez promjena) slaže se da bi države članice trebale bolje koordinirati kupnju vojne opreme, uključujući 37 % (+ 1 postotni bod) koji se „potpuno slažu”. S druge strane, 13 % (-1 postotni bod) ne slaže se s tom tvrdnjom.

Gotovo sedam od deset ispitanika (69 %, bez promjena) slaže se da EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme, a 30 % (+ 1 postotni bod) izjavilo je da se „potpuno slaže”. Nešto više od jedne petine (22 %, bez promjene) kažu da se ne slažu.

Nešto manje od dvije trećine ispitanika (65 %, -1 PP) slaže se da bi se više novca trebalo potrošiti na obranu u EU-u, uključujući 28 % (+ 1 postotni bod) koji se u potpunosti slažu. Nešto više od jedne četvrtine (26 %, bez promjene) kažu da se ne slažu.

QD3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. (EU27) (%)

16 QD3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. 3.4 Trebalo bi povećati suradnju u području obrane na razini EU-a; 3.5 Više novca trebalo bi potrošiti na obranu u EU-u; 3.6 Nabava vojne opreme od strane država članica trebala bi biti bolje koordinirana; 3.7 EU mora ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme

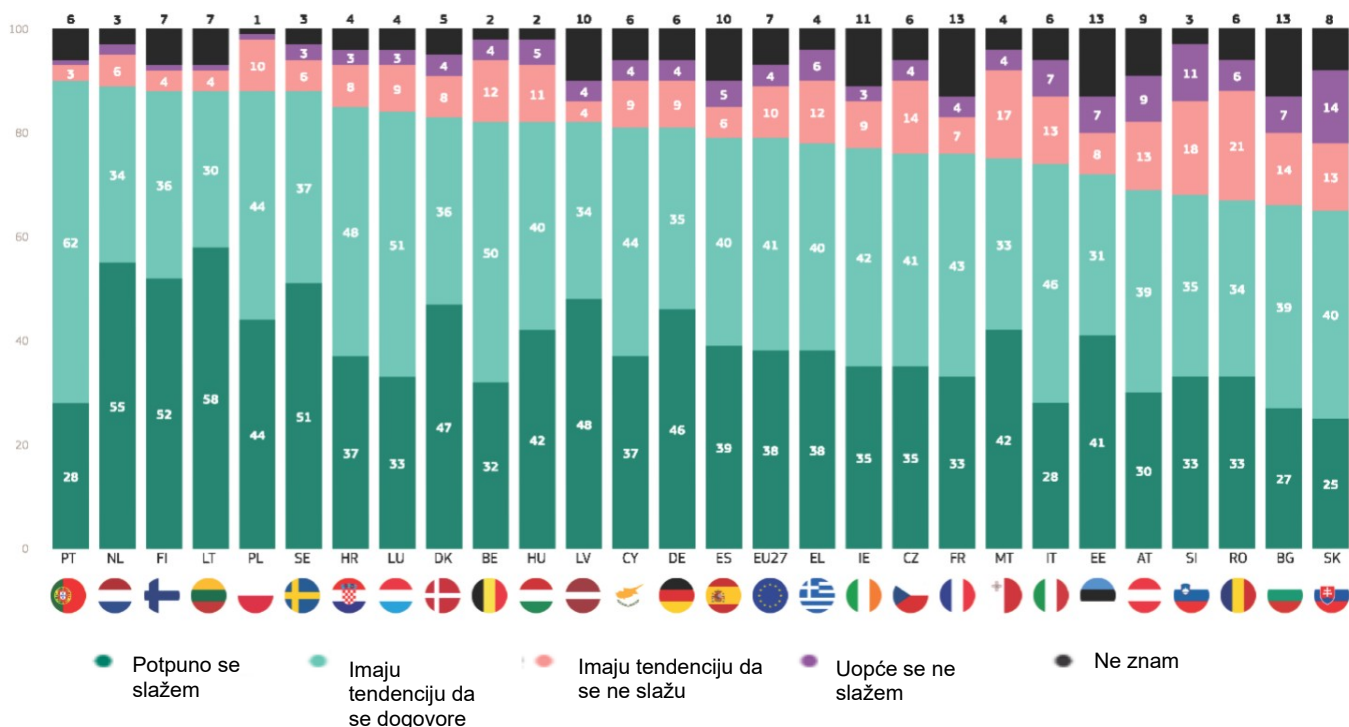

Više od šest od deset ispitanika u svakoj državi članici EU-a slaže se da bi trebalo povećati suradnju u pitanjima obrane na razini EU-a, pri čemu se iznosi kreću od 90 % u Portugalu, 89 % u Nizozemskoj i 88 % u Litvi, Poljskoj, Finskoj i Švedskoj do 65 % u Slovačkoj, 66 % u Bugarskoj i 67 % u Rumunjskoj.

Postoji sedam zemalja u kojima se najmanje jedna od pet zemalja izjasnila da se ne slaže: Slovenija (29 %), Rumunjska i Slovačka (po 27 %), Austrija (22 %), Bugarska i Malta (21 % svaka) i Italija (20 %).

U svakoj zemlji najmanje jedna četvrtina „potpuno se slaže”, a u Litvi (58 %), Nizozemskoj (55 %), Finskoj (52 %) i Švedskoj (51 %) to čini najmanje polovina. To je u usporedbi s 25 % u Slovačkoj, 27 % u Bugarskoj i 28 % u Italiji i Portugalu koji se također „potpuno slažu”.

QD3.4. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Suradnja u obrambenim pitanjima na razini EU-a trebala bi se povećati (%)

U 18 država članica EU-a ispitanici su sada manje vjerojatno da će se složiti da bi se suradnja u pitanjima obrane na razini EU-a trebala povećati nego u svibnju i lipnju 2023., pri čemu je najveći pad zabilježen u Malti (75 %, -13 postotnih bodova) i Irskoj (77 %, -8 postotnih bodova).

Pohlepase povećala u šest zemalja, uključujući Austriju (69 %, +5 postotnih bodova), a ostala je stabilna u Francuskoj.

QD3.4 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Trebalo bi povećati suradnju u obrambenim pitanjima na razini EU-a (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	79	82	66	76	83	81	72	77	78	79	76	85	74	81	82	88	84	82	75	89	69	88	90	67	68	65	88	88
	Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	-1	-2	-3	2	-2	2	-8	-5	3	0	-5	-1	-2	-1	-2	-5	-3	-13	0	5	0	-2	-5	-1	-1	3	2
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	14	16	21	18	12	13	15	12	18	11	11	11	20	13	8	5	12	16	21	8	22	11	4	27	29	27	5	9
	Δ svibanj/srpanj 2023.	1	2	2	3	-2	0	-3	5	4	-1	0	4	1	4	-1	0	4	2	12	0	-5	0	3	3	2	1	-3	-2
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	7	2	13	6	5	6	13	11	4	10	13	4	6	6	10	7	4	2	4	3	9	1	6	6	3	8	7	3
	Δ svibanj/srpanj 2023.	0	-1	0	0	0	2	1	3	1	-2	0	1	0	-2	2	2	1	1	1	0	0	0	-1	2	-1	0	0	0

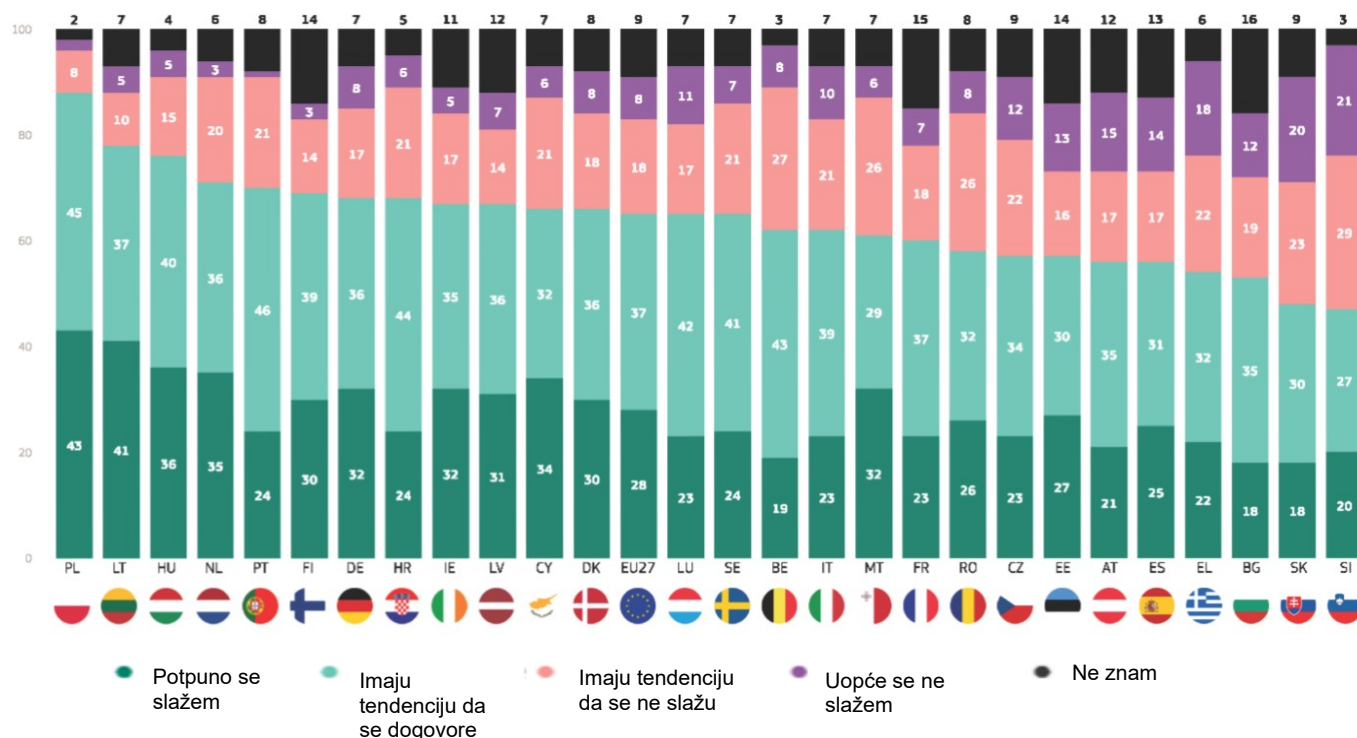

U 26 država članica EU-a većina ispitanika slaže se da bi se više novca trebalo potrošiti na obranu u EU-u. Sporazum je najrašireniji u Poljskoj (88 %), Litvi (78 %) i Mađarskoj (76 %), dok su najniže razine zabilježene u Sloveniji (47 % naspram 50 % ne slaže se), Slovačkoj (48 % u odnosu na 43 %) i Bugarskoj (53 %).

U 12 zemalja najmanje četvrtina ispitanika „potpuno se slaže” s tom izjavom, a najveći udio zabilježen je u Poljskoj (43 %), Litvi (41 %) i Mađarskoj (36 %). Nasuprot tome, u Sloveniji (21 %) i Slovačkoj (20 %) najmanje jedan od pet „potpuno se ne slaže”.

QD3.5. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Više novca trebalo bi potrošiti na obranu u EU-u (%)

U 20 zemalja dogovor o tome da bi se više novca trebalo potrošiti na obranu u EU-u smanjio se od svibnja do lipnja 2023., a pad u Portugalu (70 %, -19 postotnih bodova) i Malti (61 %, -17 PP) znatno je veći nego u ostalih 18 zemalja.

Sporazum se povećao u pet zemalja, pri čemu je povećanje u Austriji (56 %, +13 postotnih bodova) znatno veće nego u drugim zemljama. Mišljenje je ostalo isto u Španjolskoj i Belgiji.

U usporedbi s prethodnom anketom iz proljeća 2023. (ST99), dogovor je sada većinsko stajalište u Austriji, dok je stajalište većine u Sloveniji sada neslaganje.

QD3.5 Molimo da navedete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Više novca trebalo bi potrošiti na obranu u EU-u (%)

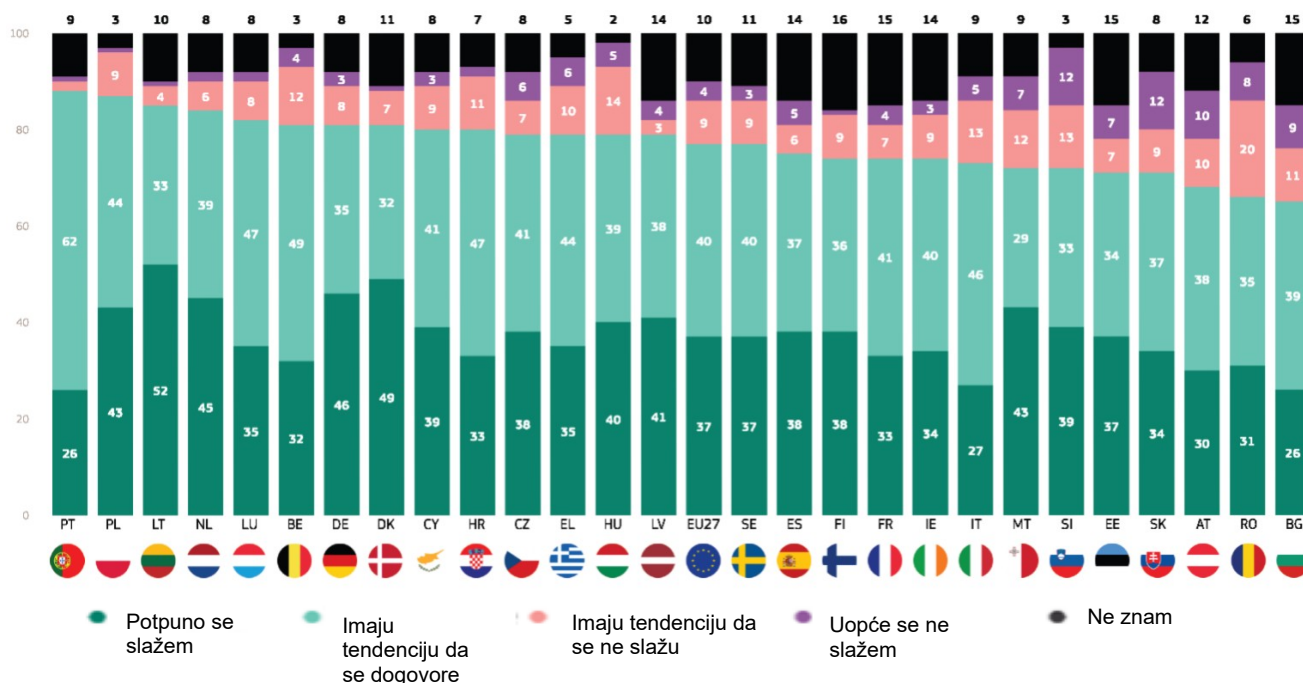
	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	79	82	66	76	83	81	72	77	78	79	76	85	74	81	82	88	84	82	75	89	69	88	90	67	68	65	88	88
Δ	svibanj/srpanj 2023.	-1	-1	-2	-3	2	-2	2	-8	-5	3	0	-5	-1	-2	-2	-5	-3	-13	0	5	0	-2	-5	-1	-1	3	2	
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	14	16	21	18	12	13	15	12	18	11	11	20	13	8	5	12	16	21	8	22	11	4	27	29	27	5	9	
Δ	svibanj/srpanj 2023.	1	2	2	3	-2	0	-3	5	4	-1	4	1	4	-1	0	4	2	12	0	-5	0	3	3	2	1	-3	-2	
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	7	2	13	6	5	6	13	11	4	10	13	4	6	6	10	7	4	2	4	3	9	1	6	6	3	8	7	3
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	-1	0	0	0	2	1	3	1	-2	0	1	0	-2	2	2	1	1	0	0	0	-1	2	-1	0	0	0	

Više od šest od deset ispitanika u svakoj zemlji slaže se da bi države članice trebale bolje koordinirati kupnju vojne opreme. Sporazum je najrašireniji u Portugalu (88 %), Poljskoj (87 %) i Litvi (85 %), iako se slaže 65 % u Bugarskoj, 66 % u Rumunjskoj i 68 % u Austriji.

U Litvi se više od polovine svih ispitanika (52 %) „u potpunosti slaže” s ovom izjavom, kao i 49 % u Danskoj. U usporedbi s 25 % u Portugalu i Bugarskoj.

QD3.6. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete s ead1 sljedećim tvrdnjama: Države članice trebale bi bolje koordinirati kupnju vojne opreme (%)

Kretanja od svibnja do lipnja 2023. neujednačena su. Sporazum se smanjio u 13 zemalja, a na Malti (72 %, -14 postotnih bodova) znatno veći nego u drugim zemljama, a sljedeći najveći u Irskoj (74 %, -7 postotnih bodova).

Za razliku od toga, sporazum se povećao u sedam zemalja, uključujući Austriju (68 %, + 8 postotnih bodova). Mišljenje je nepromijenjeno u Češkoj, Francuskoj, Italiji, Poljskoj, Slovačkoj, Švedskoj i Finskoj.

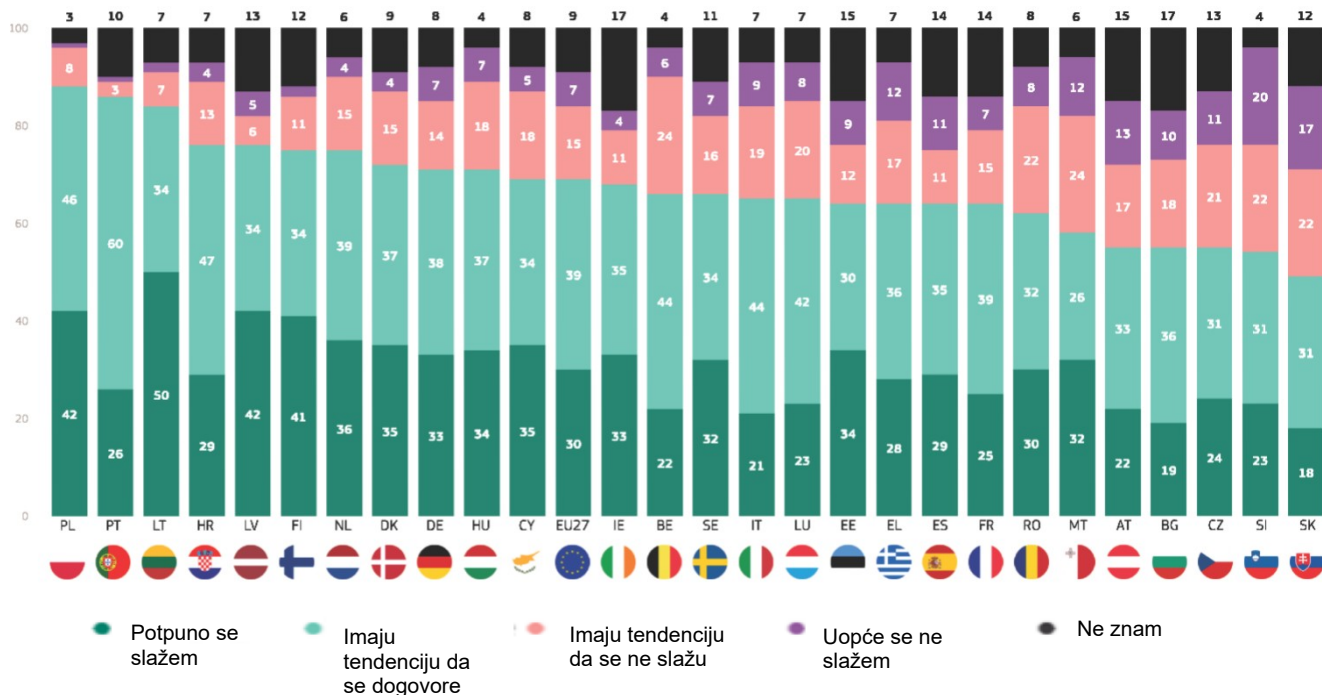
QD3.6 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Države članice trebale bi bolje koordinirati kupnju vojne opreme (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	77	81	65	79	81	81	71	74	79	75	74	80	73	80	79	85	82	79	72	84	68	87	88	66	72	71	74	77
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	-2	-1	0	-2	-1	-2	-7	-4	2	0	-4	0	1	2	-4	-3	1	-14	-1	8	0	-1	2	2	0	0	0
Ukupno „Disagree”	13	16	20	13	8	11	14	12	16	11	11	13	18	12	7	5	10	19	19	8	20	10	3	28	25	21	10	12
Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	2	0	0	-2	-1	0	4	4	-2	0	2	-1	-1	-4	0	0	-1	10	0	-8	1	1	-3	0	-1	0	-2
Ne znam	10	3	15	8	11	8	15	14	5	14	15	7	9	8	14	10	8	2	9	8	12	3	9	6	3	8	16	11
Δ svibanj/srpanj 2023.	1	0	1	0	4	2	2	3	0	0	0	2	1	0	2	4	3	0	4	1	0	-1	0	1	-2	1	0	2

Većina ispitanika u svakoj državi članici EU-a slaže se da EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme, ali to prikriva znatne razlike na nacionalnoj razini. Razine sporazuma kreću se od 88 % u Poljskoj, 86 % u Portugalu i 84 % u Litvi do 49 % u Slovačkoj (u usporedbi s 39 % ne slaže se), 54 % u Sloveniji i 55 % u Austriji, Češkoj i Bugarskoj.

U 16 zemalja manje je vjerojatno da će se ispitanici složiti da EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme nego u svibnju i lipnju 2023. Pad na Malti (58 %, -18 postotnih bodova) znatno je veći nego u drugim zemljama, a sljedeći najveći zabilježen je u Luksemburgu (65 %, - 9 postotnih bodova) i Grčkoj (64 %, - 9 postotnih bodova).

QD3.7. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme (%)

Najmanje četiri od deset ispitanika u Litvi (50 %), Poljskoj i Latviji (42 %) i Finskoj (41 %) „u potpunosti se slaže” s tom izjavom, u usporedbi s 18 % u Slovačkoj, 19 % u Bugarskoj i 21 % u Italiji.

S druge strane, sporazum se povećao u osam zemalja, a najveći je zabilježen u Austriji (55 %, + 6 postotnih bodova). U Rumunjskoj, Danskoj i Francuskoj nije bilo promjena.

QD3.7. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	69	66	55	55	72	71	64	68	64	64	76	65	69	76	84	65	71	58	75	55	88	86	62	54	49	75	66	
Δ svibanj/srpanj 2023.		0	-5	-2	-6	0	2	4	-7	-9	1	0	-1	-4	-2	-1	-5	-9	3	-18	-3	6	1	-2	0	-2	-3	2	1
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	22	30	28	32	19	21	21	15	29	22	22	17	28	23	11	9	28	25	36	19	30	9	4	30	42	39	13	23
Δ svibanj/srpanj 2023.		0	4	1	5	0	-4	-3	2	8	-1	1	-2	4	3	-2	4	7	-4	17	2	-11	-1	1	-3	3	3	1	-3
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	9	4	17	13	9	8	15	17	7	14	14	7	7	8	13	7	7	4	6	6	15	3	10	8	4	12	12	11
Δ svibanj/srpanj 2023.		0	1	1	1	0	2	-1	5	1	0	-1	3	0	-1	3	1	2	1	1	1	5	0	1	3	-1	0	-3	2

Sociodemografska analiza ne pokazuje znatne razlike u mišljenjima među dobnim skupinama. Međutim, to pokazuje da je vjerojatnije da će se muškarci složiti sa svakom izjavom nego žene, a posebno da bi se više novca trebalo potrošiti na obranu u EU-u (69 % u odnosu na 61 %).

Analiza također pokazuje dosljedan obrazac koji se temelji na razini obrazovanja: što je dulje ispitanik ostao u obrazovanju, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 83 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 20 ili više godina slaže se s suradnjom u obrambenim pitanjima na razini EU-a, u usporedbi sa 73 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe. Za ostale tri tvrdnje može se uočiti najveća razlika između osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe i onih koji su završili obrazovanje u dobi od 16 ili više godina.

U socio-profesionalnim skupinama, menadžeri će se najvjerojatnije složiti sa svakom izjavom, dok su nezaposleni i kućni ljubimci općenito najmanje vjerojatno da će to učiniti. Na primjer, 73 % rukovoditelja slaže se da EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme u usporedbi s 59 % nezaposlenih i 61 % kućnih radnika.

U analizi se također ističe da što manje poteškoća ispitanik ima s plaćanjem računa, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, za izjavu „Nabava vojne opreme od strane država članica trebala bi biti bolje koordinirana” 70 % onih koji nikada ili gotovo nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa slažu se, u usporedbi sa 61 % onih koji imaju poteškoća većinu vremena.

Razine slaganja također se razlikuju ovisno o subjektivnoj društvenoj klasi. Ispitanici koji smatraju da pripadaju višoj klasi imaju veću vjerojatnost da će se složiti sa svakom izjavom nego oni koji se smatraju pripadnicima drugih klasa, a posebno niže srednje klase ili radničke klase. Na primjer, 74 % onih koji smatraju da pripadaju višoj klasi slaže se da bi više novca trebalo potrošiti na obranu u EU-u, u usporedbi s 61 % ispitanika koji smatraju da pripadaju radničkoj klasi.

Naposljetku, mnogo je vjerojatnije da će se oni koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u složiti sa svakom izjavom nego oni s negativnim stajalištem. Na primjer, 89 % s pozitivnim stajalištem slaže se da bi suradnju u obrambenim pitanjima na razini EU-a trebalo povećati, u usporedbi sa 62 % onih s negativnim stajalištem.

QD3.4 – 7 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ukupno „Slažem se” (% – EU)

	Trebalo bi povećati suradnju u obrambenim pitanjima na razini EU-a	Države članice trebale bi bolje koordinirati kupnju vojne opreme	EU mora ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme	Više novca potrebno je potrošiti na obranu u EU-u
EU27	79	77	69	65
Spol				
Covjek	81	80	72	69
Zena	78	74	65	61
Dob				
15 – 24	81	78	69	63
25 – 39	80	78	67	63
40 – 54	80	79	70	67
55	78	76	68	64
Obrazovanje (završetak)				
-15	73	70	64	57
16 – 19	78	76	69	65
20	83	80	71	68
Još uvijek studira	83	79	66	62
Društveno-profesionalna kategorija				
Samozaposlena osoba	82	80	72	69
Menadžeri	84	82	73	70
Ostali bijeli ovratnici	80	78	69	67
Manualni radnici	78	77	70	65
Osobe u kući	72	69	61	57
Nezaposlen	72	68	59	54
Umirovljeni	78	75	68	64
Studenti	83	79	66	62
Poteškoće s plaćanjem računa				
Većinu vremena	68	69	61	54
S vremena na vrijeme	76	75	67	62
Gotovo nikada/nikad	82	79	70	67
Razmotrite pripadnost				
Radnička klasa	75	72	65	61
Niža srednja klasa	78	76	66	59
Srednja klasa	81	80	70	67
Gornja srednja klasa	85	81	74	70
Gornji razred	88	86	81	74
Slika EU-a				
Pozitivan	89	85	78	75
Neutralan	77	74	65	61
Negativno	62	64	52	47

2. Energetska sigurnost u EU-u

Velika većina i dalje se slaže s nizom smjernica energetske politike EU-a, uz malo ili nimalo promjena od svibnja do lipnja 2023.

Ispitanicima je postavljeno pitanje u kojoj se mjeri slažu ili ne slažu s nizom potencijalnih smjernica za energetske politike EU-a.¹⁷ Potpora je i dalje visoka: za svaku se izjavu slaže više od tri četvrtine.

Više od osam od deset (83 %, -2 postotna boda od svibnja do lipnja 2023.) slaže se da bi EU trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra i solarna energija, pri čemu se gotovo polovica (47 %, -3 postotna boda) slaže s time da se „potpuno slažu” samo jedan od deset (12 %, + 1 PP).

Gotovo svi (82 %, bez promjena) slažu se da će zbog povećanja energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe EU manje ovisiti o proizvođačima energije izvan EU-a, uključujući 42 % (+ 1 pilot-projekt) koji se „potpuno slažu”. Nasuprot tome, nešto više od jednog od deset (12 %, bez promjene) ne slaže se.

Više od osam od deset (81 %, -1 postotni bod) također se slaže da bi EU trebao smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije što je prije moguće, uključujući gotovo polovicu onih koji se „potpuno slažu” (47 %, -1 postotni bod). Nešto više od jednog od deset (13 %, bez promjene) ne slaže se.

Nešto više od osam od deset (81 %, nema promjene) slaže se – a 41 % (nema promjene) „potpuno se slaže” da je smanjenje uvoza nafte i plina i ulaganje u obnovljive izvore energije važno za našu opću sigurnost. Nešto više od 1 od 10 ne slaže se s 13 %, bez promjene.

Osam od deset (80 %, bez promjene) slaže se da bi države članice EU-a trebale zajednički kupovati energiju od drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu, uključujući 40 % (+ 1 PP) koji se „potpuno slažu”. Više od jednog od deset (13 %, -1 postotni bod) ne slaže se.

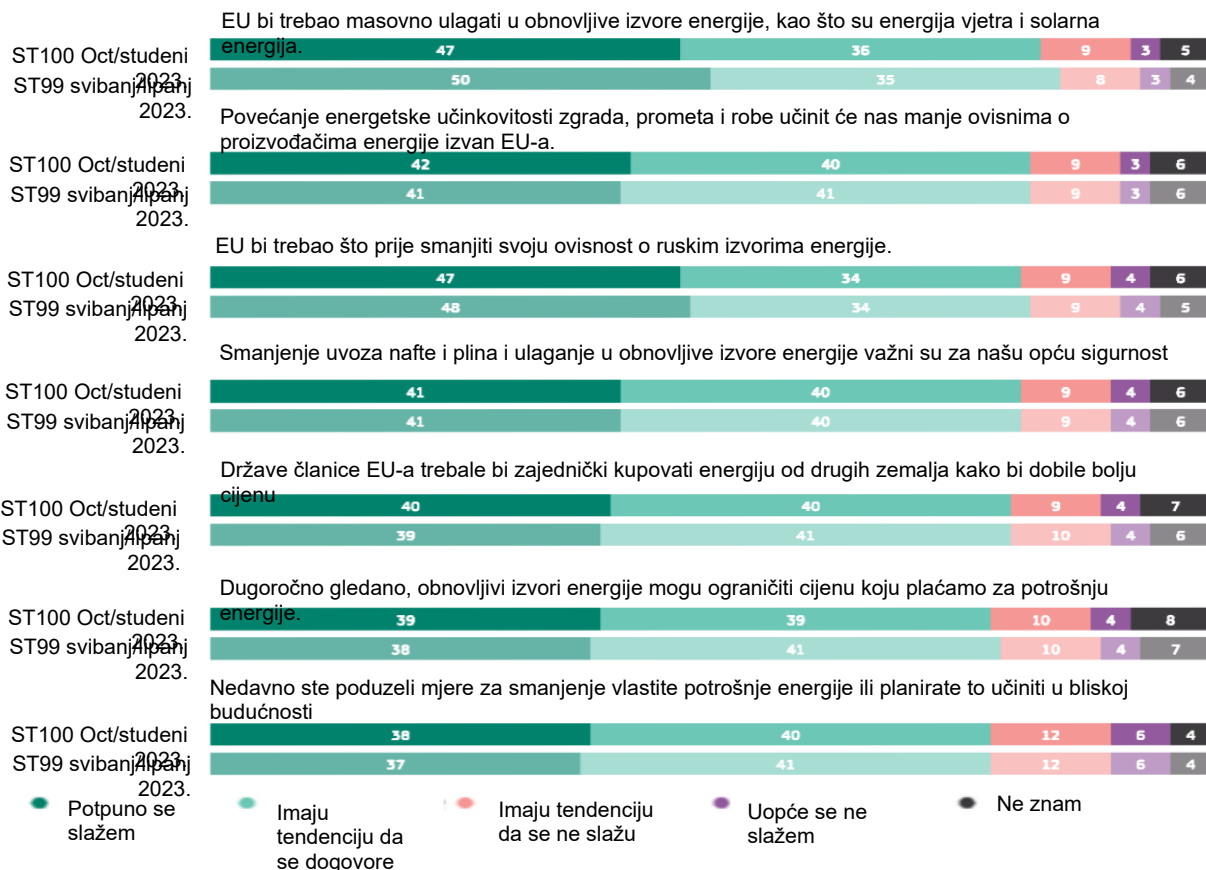
Gotovo osam od deset ispitanika (78 %, -1 postotni bod) slaže se da obnovljiva energija dugoročno može ograničiti cijenu koju plaćaju za svoju potrošnju energije, uključujući 39 % (+ 1 PP) koji se „potpuno slažu”. Više od jednog od deset (14 %, bez promjene) ne slaže se s ovom izjavom.

Naposljetku, više od tri četvrtine ispitanika nedavno je poduzelo mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili to planira učiniti u bliskoj budućnosti (78 %, bez promjene), a 38 % (+ 1 postotni bod) izjavilo je da se „u potpunosti slaže” s tom izjavom. Za razliku od toga, gotovo svaki peti (18 %, bez promjene) kaže da se ne slaže s time.

---

17 QD3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. 3.8 EU bi trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije; 3.9 EU bi trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra i solarna energija; 3.10 U dugoročnom razdoblju, obnovljiva energija može ograničiti cijenu koju plaćamo za potrošnju energije; 3.11 Povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe učinit će nas manje ovisnima o proizvođačima energije izvan EU-a; 3.12 Smanjenje uvoza nafte i plina te ulaganje u obnovljive izvore energije važno je za naš opći sigurnost; 3.13 Države članice EU-a trebale bi zajednički kupovati energiju iz drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu; 3.14 Nedavno ste poduzeli mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili planirate to učiniti u bliskoj budućnosti.

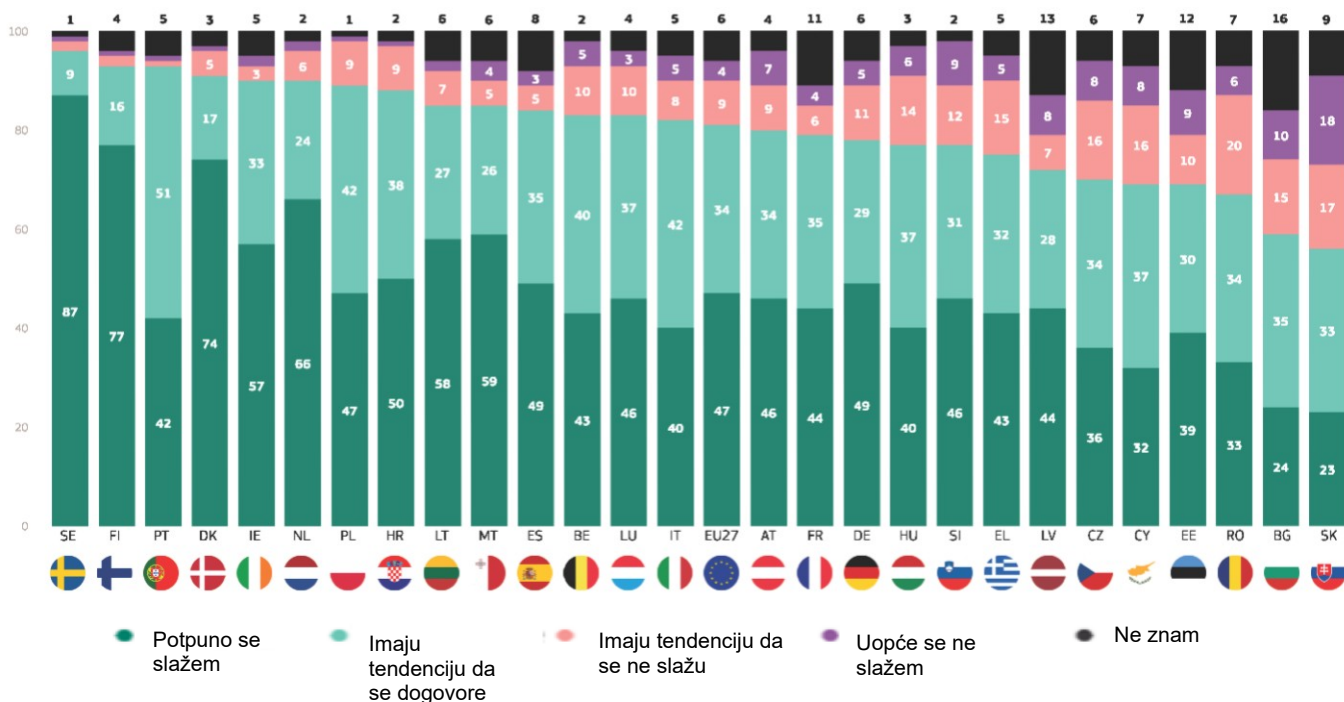
QD3. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. (EU27) (%)

Većina ispitanika u svakoj državi članici EU-a slaže se da bi EU trebao smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije što je prije moguće, a u 22 države članice s time se slaže najmanje sedam od deset država članica. Najviše razine dogovora zabilježene su u Švedskoj (96 %) i Portugalu i Finskoj (91 % svaka), dok se 56 % u Slovačkoj, 59 % u Bugarskoj i 67 % u Rumunjskoj također slaže.

U sedam zemalja najmanje polovica svih ispitanika „potpuno se slaže”, a najviša razina zabilježena je u Švedskoj (87 %), Finskoj (77 %) i Danskoj (74 %). Za razliku od toga, 23 % u Slovačkoj, 24 % u Bugarskoj i 32 % na Cipru „potpuno se slaže”.

QD3.8. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. EU bi trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije (%)

U 19 država članica EU-a ispitanici su sada manje vjerojatno da će se složiti da bi EU trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije, a najveći pad zabilježen je u Mađarskoj (77 %, -6 postotnih bodova), Luksemburgu (83 %, -5 postotnih bodova) i Latviji (72 %, -5 postotnih bodova).

Za razliku od toga, sporazum je porastao u tri zemlje, uključujući Austriju (80 %, +6 postotnih bodova), a ostao je nepromijenjen u Španjolskoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Finskoj i Švedskoj.

QD3.8 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. EU bi trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije (%)

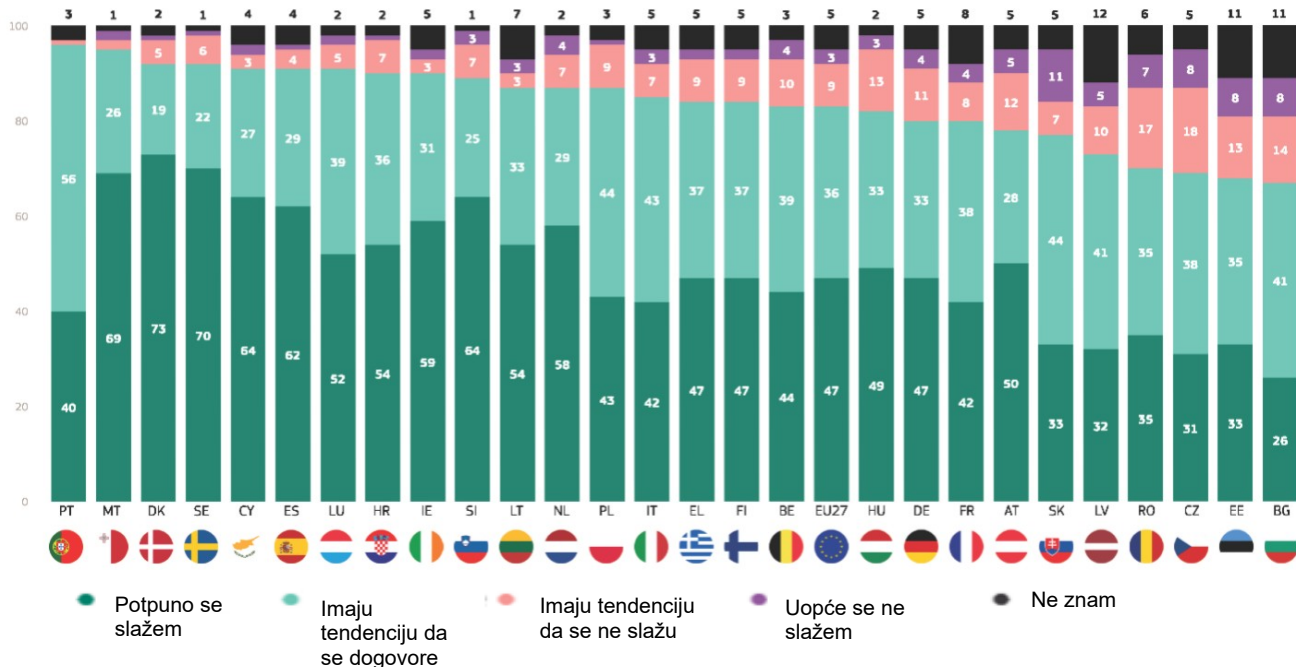
	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	81	83	59	70	91	78	69	90	75	84	79	88	82	69	72	85	83	77	85	90	80	89	93	67	77	56	93	96
Δ svibanj/srpanj 2023.		-1	-1	-3	-7	-2	-1	-1	-1	0	2	-3	-1	2	-5	-4	-5	-6	-3	-4	6	0	-2	0	-1	-1	0	0	
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	13	15	25	24	6	16	19	5	20	8	10	10	13	24	15	9	13	20	9	8	16	10	2	26	21	35	3	3
Δ svibanj/srpanj 2023.		0	1	1	6	1	0	-1	1	1	0	-2	2	0	2	1	2	3	5	1	3	-7	0	2	-3	2	0	0	-1
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	6	2	16	6	3	6	12	5	5	8	11	2	5	7	13	6	4	3	6	2	4	1	5	7	2	9	4	1
Δ svibanj/srpanj 2023.		1	0	2	1	1	2	2	0	0	0	0	1	1	-4	4	2	2	1	2	1	1	0	0	3	-1	1	0	1

Više od dvije trećine ispitanika u svakoj državi članici slaže se da bi EU trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra i solarna energija. Udjeli se kreću od 96 % u Portugalu, 95 % u Malti i 92 % u Danskoj i Švedskoj do 67 % u Bugarskoj, 68 % u Estoniji i 69 % u Češkoj.

U 12 zemalja najmanje se polovica „potpuno slaže”, s najvećim udjelom u Danskoj (73 %), Švedskoj (70 %) i Malti (69 %). Na drugom kraju ljestvice 26 % u Bugarskoj, 31 % u Češkoj i 32 % u Latviji „potpuno se slaže”.

QD3.9. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. EU bi trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra i solarna energija (%)

Sporazum se smanjio u 17 država članica EU-a od svibnja do lipnja 2023., a najveći je zabilježen u Nizozemskoj (87 %, - 5 postotnih bodova), Finskoj (84 %, -5 postotnih bodova), Mađarskoj (82 %, -5 postotnih bodova) i Bugarskoj (67 %, -5 postotnih bodova).

Sporazum se povećao u osam zemalja, a najveći je zabilježen u Sloveniji (89 %, + 4 postotna boda), a ostao je nepromijenjen u Hrvatskoj i Luksemburgu.

QD3.9 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. EU bi trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra i solarna energija (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	83	83	67	69	92	80	68	90	84	91	80	90	85	91	73	87	91	82	95	87	78	87	96	70	89	77	84	92
Δ svibanj/ srpanj 2023.	-2	-1	-5	-4	-2	-4	-3	-4	-4	2	-1	0	1	1	-4	-4	0	-5	-2	-5	3	-2	1	-1	4	2	-5	2
Ukupno „Disagree”	12	14	22	26	6	15	21	5	11	5	12	8	10	5	15	6	7	16	4	11	17	10	1	24	10	18	11	7
Δ svibanj/ srpanj 2023.	1	-1	4	4	2	2	4	2	2	0	1	-1	-2	1	0	1	0	4	3	4	-3	1	1	0	-3	0	5	-2
Ne znam	5	3	11	5	2	5	11	5	5	4	8	2	5	4	12	7	2	2	1	2	5	3	3	6	1	5	5	1
Δ svibanj/ srpanj 2023.	1	2	1	0	0	2	-1	2	2	-2	0	1	1	-2	4	3	0	1	-1	1	0	1	-2	1	-1	-2	0	0

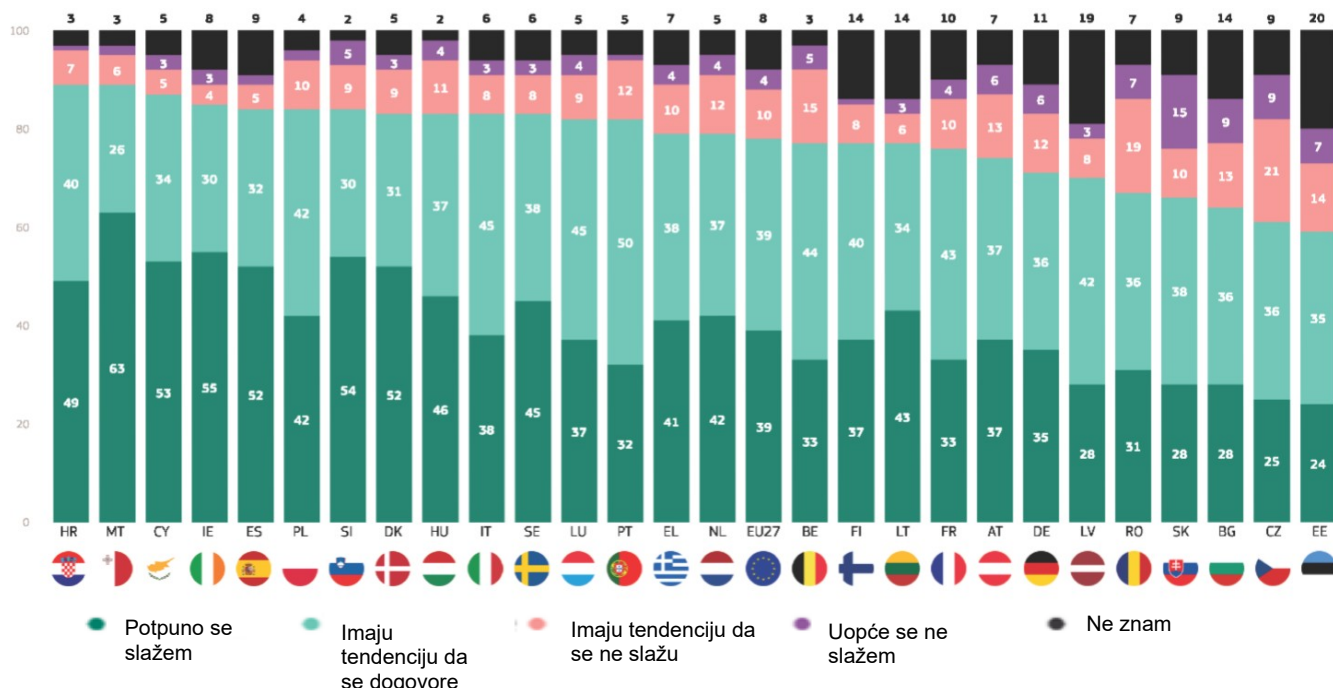
Većina ispitanika u svakoj zemlji slaže se da obnovljiva energija dugoročno može ograničiti cijenu koju plaćamo za potrošnju energije. To je stajalište najraširenije među ispitanicima u Hrvatskoj i Malti (89 %) i Cipru (87 %), ali se slaže i 59 % u Estoniji 61 % u Češkoj i 64 % u Bugarskoj.

Postoji šest zemalja u kojima se najmanje polovica svih ispitanika „u potpunosti slaže” s ovom izjavom: Malta (63 %), Irska (55 %), Slovenija (54 %), Cipar (53 %) te Španjolska i Danska (52 % svaka).

Za razliku od toga, 24 % u Estoniji, 25 % u Češkoj i 28 % u Bugarskoj, Slovačkoj i Latviji također se slaže.

Vrijedi napomenuti da svaki peti ispitanik u Estoniji (20 %) kaže da ne zna.

QD3.10. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava: – u dugim milijunima, obnovljiva energija može ograničiti cijenu koju plaćamo za našu potrošnju energije (%)

U 19 zemalja sporazumno je da obnovljiva energija dugoročno može ograničiti cijenu koju plaćamo za potrošnju energije u razdoblju od svibnja do lipnja 2023., a to je posebno slučaj u Malti (89 %, -7 postotnih bodova), Portugalu (82 %, -7 PP), Litvi (77 %, -7 PP) i Češkoj (61 %, -7 postotnih bodova).

Za razliku od toga, sporazum je porastao u četiri zemlje, uključujući Austriju (74 %, +5 postotnih bodova), a ostao je nepromijenjen u Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj i Italiji.

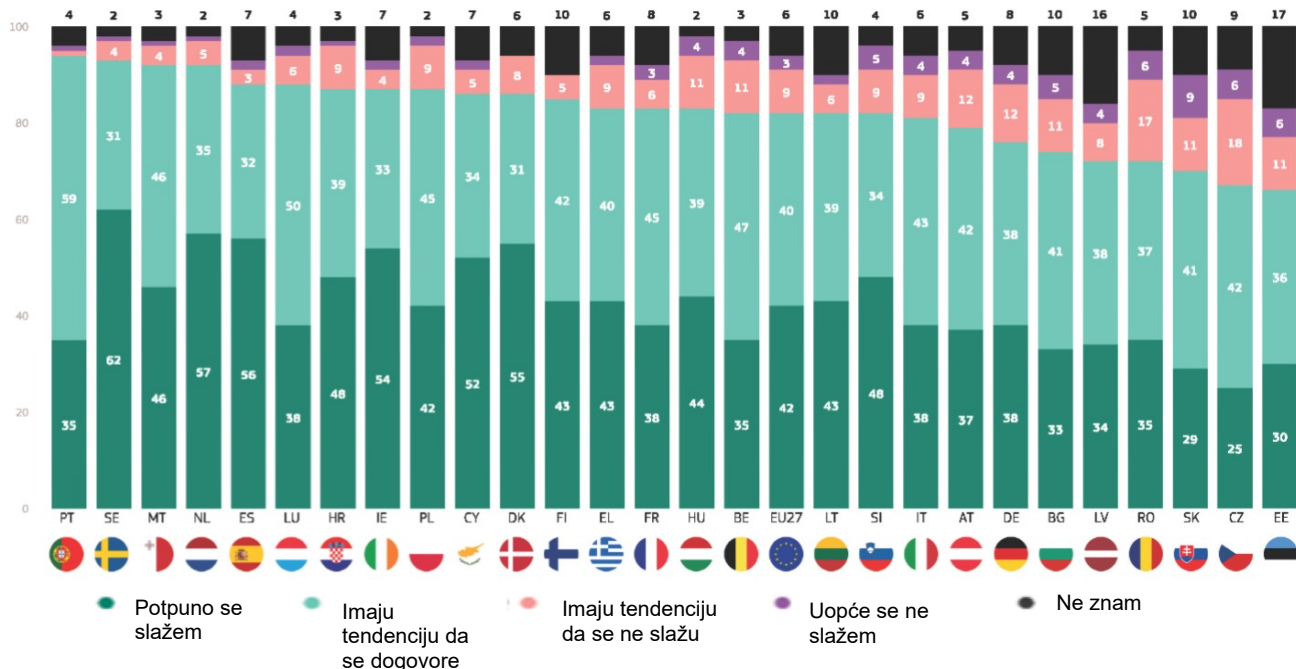
QD3.10 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Dugoročno gledano, obnovljiva energija može ograničiti cijenu koju plaćamo za potrošnju energije (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	78	77	64	61	83	71	59	85	79	84	76	89	83	87	70	77	82	83	89	79	74	84	82	67	84	66	77	83
	Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	-2	-4	-7	-4	-3	-3	-2	0	0	0	-2	0	-1	-2	-7	-1	-1	-7	-6	5	-2	-7	-2	4	1	-3	1
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	14	20	22	30	12	18	21	7	14	7	14	8	11	8	11	9	13	15	8	16	19	12	13	26	14	25	9	11
	Δ svibanj/srpanj 2023.	0	3	4	5	5	0	2	1	-2	-1	0	0	-1	3	-2	3	1	1	6	5	-4	1	9	0	-3	-1	2	2
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	8	3	14	9	5	11	20	8	7	9	10	3	6	5	19	14	5	2	3	5	7	4	5	7	2	9	14	6
	Δ svibanj/srpanj 2023.	1	-1	0	2	-1	3	1	1	2	1	0	2	1	-2	4	4	0	0	1	1	-1	1	-2	2	-1	0	1	-3

U svakoj državi članici EU-a najmanje dvije trećine ispitanika slaže se da će povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe smanjiti ovisnost o proizvođačima energije izvan EU-a. Sporazum se kreće od 94 % u Portugalu, 93 % u Švedskoj i 92 % u Malti i Nizozemskoj, do 66 % u Estoniji, 67 % u Češkoj i 70 % u Slovačkoj.

Postoji šest zemalja u kojima se najmanje polovica „potpuno slaže”: Švedska (62 %), Nizozemska (57 %), Španjolska (56 %), Danska (55 %), Irska (54 %) i Cipar (52 %). To je u usporedbi s 25 % u Češkoj, 29 % u Slovačkoj i 30 % u Estoniji, koji se također „potpuno slažu”.

QD3.11. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. —Povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe učinit će nas manje ovisnima o proizvođačima energije izvan EU-a (%)

Dogovor da će povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe smanjiti ovisnost o proizvođačima energije izvan EU-a smanjio se u 16 zemalja od svibnja do lipnja 2023., a najveći je zabilježen u Češkoj (67 %, -7 postotnih bodova), Estoniji (66 %, -6 postotnih bodova) i Irskoj (87 %, -5 postotnih bodova) i Litvi (82 %, -5 postotnih bodova).

Za razliku od toga, sporazum se povećao u osam zemalja, uključujući Austriju (79 %, + 5 postotnih bodova), a ostao je stabilan u Španjolskoj, Luksemburgu i Sloveniji.

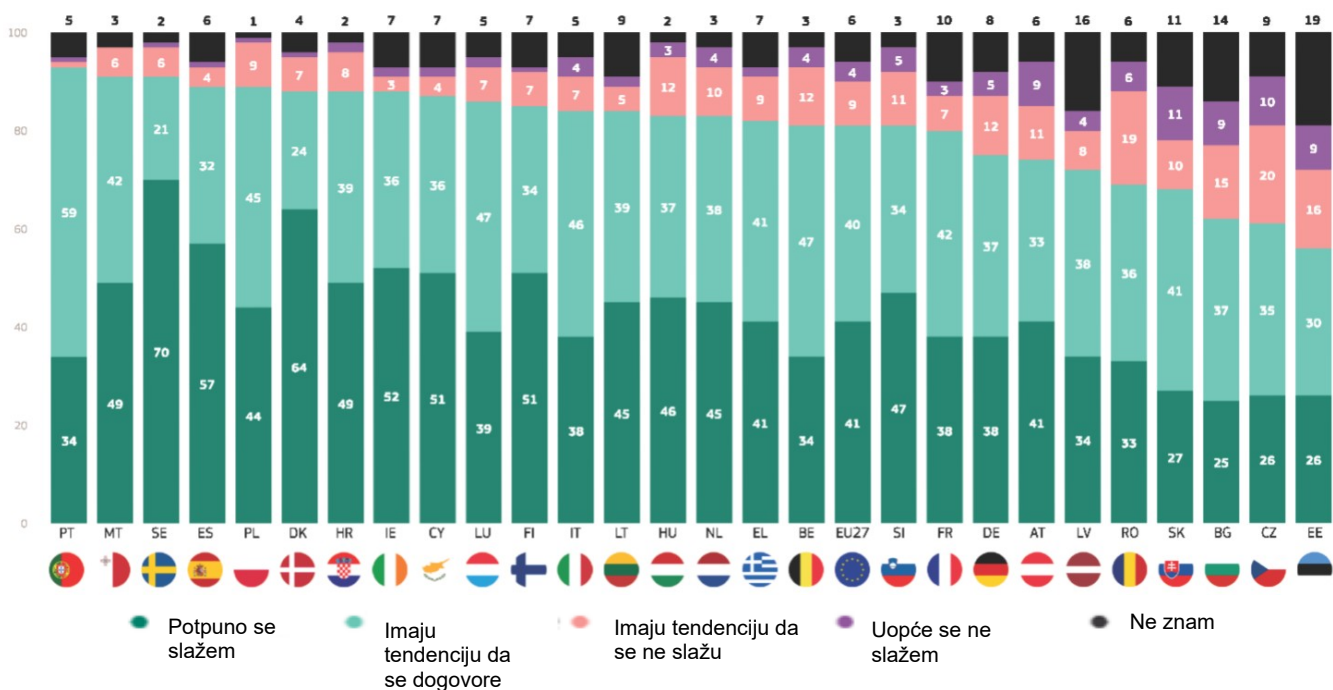
QD3.11 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe učinit će nas manje ovisnima o proizvođačima energije izvan EU-a (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	82	82	74	67	86	76	66	87	83	88	83	87	81	86	72	82	88	83	92	92	79	87	94	72	82	70	85	93
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	-4	-3	-7	-2	2	-6	-5	-4	0	2	-4	-2	3	-4	-5	0	-3	-2	-1	5	-2	1	1	0	-3	1	2
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	12	15	16	24	8	16	17	6	11	5	9	10	13	7	12	8	8	15	5	6	16	11	2	23	14	20	5	5
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	3	3	6	1	-3	1	2	3	0	1	2	1	-1	0	1	0	3	2	0	-4	3	1	-2	0	-1	-1	0
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	6	3	10	9	6	8	17	7	6	7	8	3	6	7	16	10	4	2	3	2	5	2	4	5	4	10	10	2
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	1	0	1	1	1	5	3	1	0	-3	2	1	-2	4	4	0	0	0	1	-1	-1	-2	1	0	4	0	-2

Više od polovine svih ispitanika u svakoj državi članici slaže se da su smanjenje uvoza nafte i plina te ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora važni za našu opću sigurnost, pri čemu su najviše razine zabilježene među ispitanicima u Portugalu (93 %), Malti i Švedskoj (91 %). To je u usporedbi s 56 % u Estoniji, 61 % u Češkoj i 62 % u Bugarskoj koji misle na isti način.

Vjerojatnije je da će ispitanici u Švedskoj (70 %) i Danskoj (64 %) nego u drugim zemljama izjaviti da se „potpuno slažu”, posebno u usporedbi s onima u Bugarskoj (25 %) te Estoniji i Češkoj (po 26 %).

QD3.12. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. —Smanjenje uvoza nafte i plina te ulaganje u obnovljivu energiju važno je za našu opću sigurnost (9/0)

Promjene u mišljenju od svibnja do lipnja 2023. općenito su manje. U 15 zemalja manje je vjerojatno da će se ispitanici složiti, iako su padovi mali, pri čemu je najveći pad zabilježen u Hrvatskoj (88 %, -4 postotna boda), Litvi (84 %, -4 postotna boda), Češkoj (61 %, -4 postotna boda) i Estoniji (56 %, -4 postotna boda).

S druge strane, postoji osam zemalja, uključujući Slovačku (68 %, +6 postotnih bodova) i Rumunjsku (69 %, +5 postotnih bodova) u kojima se sporazum povećao. U Portugalu, Poljskoj, Italiji i Francuskoj nije bilo promjena u mišljenju.

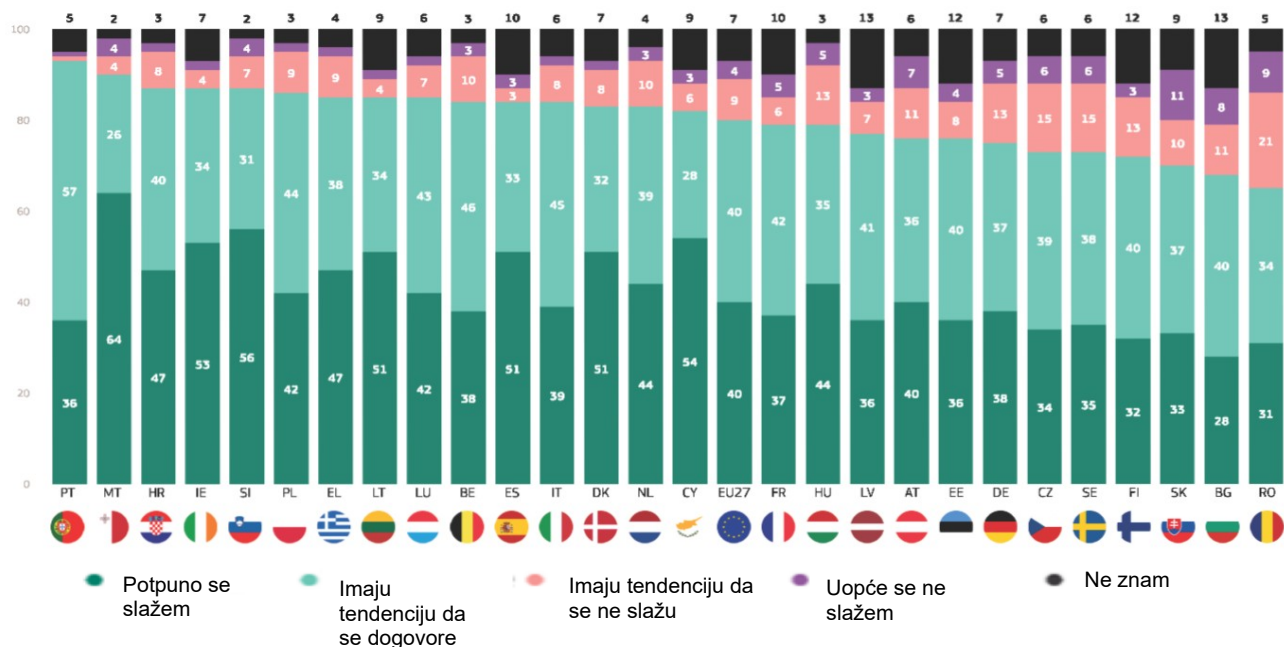
QD3.12 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Smanjenje uvoza nafte i plina te ulaganje u obnovljive izvore energije važni su za našu opću sigurnost (%)

		EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studen	81	81	62	61	88	75	56	88	82	89	80	88	84	87	72	84	86	83	91	83	74	89	93	69	81	68	85	91
	Δ svibanj/srpanj 2023.	0	-1	-1	-4	-1	-2	-4	-2	-1	4	0	-4	0	2	-2	-4	1	-1	-3	-2	2	0	0	5	3	6	1	-2
Ukupno „Disagree”	Listopad/studen	13	16	24	30	8	17	25	5	11	5	10	10	11	6	12	7	9	15	6	14	20	10	2	25	16	21	8	7
	Δ svibanj/srpanj 2023.	0	1	3	3	0	-1	0	0	-1	-2	2	3	-1	0	0	2	-1	1	2	2	-3	1	1	-6	-2	-6	1	1
Ne znam	Listopad/studen	6	3	14	9	4	8	19	7	7	6	10	2	5	7	16	9	5	2	3	3	6	1	5	6	3	11	7	2
	Δ svibanj/srpanj 2023.	0	0	-2	1	1	3	4	2	2	-2	-2	1	1	-2	2	2	0	0	1	0	1	-1	-1	1	-1	0	-2	1

Više od šest od deset ispitanika u svakoj zemlji slaže se da bi države članice EU-a trebale zajednički kupovati energiju od drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu. Razine dogovora kreću se od 93 % ispitanika u Portugalu, 90 % na Malti i 87 % u Irskoj, Hrvatskoj i Sloveniji do 65 % u Rumunjskoj, 68 % u Bugarskoj i 70 % u Slovačkoj.

Ispitanici na Malti (64 %) imaju mnogo veću vjerojatnost od onih u drugim zemljama da kažu da se „potpuno slažu”, posebno u usporedbi s onima u Bugarskoj (28 %)

QD3.13. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Države članice EU-a trebale bi zajednički kupovati energiju od drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu (%)

Na nacionalnoj su razini promjene mišljenja od svibnja do lipnja 2023. općenito male. Sporazum se smanjio u 13 zemalja, a najveći je zabilježen u Malti (90 %, -5 postotnih bodova) i Rumunjskoj (65 %, -5 postotnih bodova).

S druge strane, sporazum se povećao u osam zemalja, a najveći je zabilježen u Sloveniji (87 %, +4 postotna boda). Mišljenje u Češkoj, Estoniji, Francuskoj, Hrvatskoj, Mađarskoj i Portugalu ostaje nepromijenjeno.

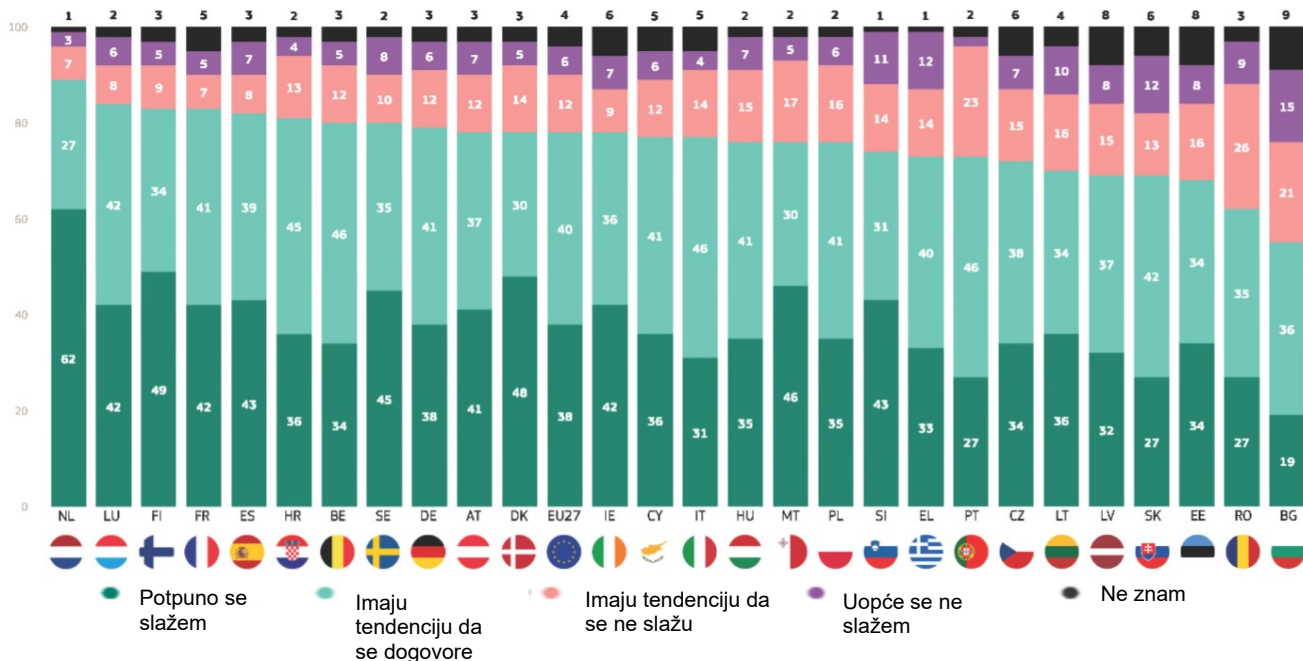
QD3.13 Molimo navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Države članice EU-a trebale bi zajednički kupovati energiju od drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Ukupno „Slažem se”	80	84	68	73	83	75	76	87	85	84	79	87	84	82	77	85	85	79	90	83	76	86	93	65	87	70	72	73
Δ svibanj/srpanj 2023.	0	1	2	0	-2	-1	0	-3	-2	2	0	0	-1	-3	-2	-2	0	-5	-2	3	1	0	-5	4	3	3	-2	
Ukupno „Disagree”	13	13	19	21	10	18	12	6	11	6	11	10	10	9	10	6	9	18	8	13	18	11	2	30	11	21	16	21
Δ svibanj/srpanj 2023.	-1	-2	0	2	-1	0	-1	2	1	-2	0	-1	-1	4	0	-1	0	-1	5	1	-4	0	1	5	-2	-3	-2	4
Ne znam	7	3	13	6	7	7	12	7	4	10	10	3	6	9	13	9	6	3	2	4	6	3	5	5	2	9	12	6
Δ svibanj/srpanj 2023.	1	1	-2	-2	3	1	1	1	1	0	0	1	2	-1	2	3	2	1	0	1	1	-1	-1	0	-2	0	-1	-2

Većina ispitanika u svakoj državi članici EU-a izjavila je da je nedavno poduzela mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili da to planira učiniti u bliskoj budućnosti. Sporazum je najrašireniji u Nizozemskoj (89 %), Luksemburgu (84 %) te Francuskoj i Finskoj (obje 83 %), ali se slaže i 55 % u Bugarskoj, 62 % u Rumunjskoj i 68 % u Estoniji.

Ispitanici u Nizozemskoj (62 %) imaju mnogo veću vjerojatnost od onih u drugim zemljama da kažu da se „potpuno slažu” s ovom izjavom, a to je osobito slučaj u usporedbi s onima¹ Bugarska (19 %) —

QD3.14. Navedite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Nedavno ste poduzeli mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili to planirate učiniti u bliskoj budućnosti [%]

Nacionalni trendovi su mješoviti. U usporedbi s razdobljem od svibnja do lipnja 2023. postoji 12 zemalja u kojima je sada manje vjerojatno da će se ispitanici složiti, a pad dogovora znatno je veći na Malti (76 %, -17 postotnih bodova) nego u drugim zemljama, pri čemu je sljedeća najveća zabilježena u Poljskoj (76 %, - 7 postotnih bodova) i Litvi (70 %, - 7 postotnih bodova).

Za razliku od toga, sporazum je porastao u 12 zemalja, uključujući Austriju (78 %, + 5 postotnih bodova). U Finskoj, Portugalu i Luksemburgu nije bilo promjena u mišljenju.

QD3.14 Molimo recite u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Nedavno ste poduzeli mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili planirate to učiniti u bliskoj budućnosti (%)

	EU27	BITI	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO JE	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	
Ukupno „Slažem se”	Listopad/studeni 2023.	78	80	55	72	78	79	68	78	73	82	83	81	77	77	69	70	84	76	76	89	78	76	73	62	74	69	83	80
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	-1	-1	-1	-6	2	1	-6	3	1	2	-6	-1	4	2	-7	0	1	-17	-1	5	-7	0	-4	1	1	0	1
Ukupno „Disagree”	Listopad/studeni 2023.	18	17	36	22	19	18	24	16	26	15	12	17	18	18	23	26	14	22	22	10	19	22	25	35	25	25	14	18
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	0	2	1	5	-2	-2	5	-3	1	-1	6	0	-1	-2	6	0	-1	16	1	-5	7	1	3	2	0	2	-1
Ne znam	Listopad/studeni 2023.	4	3	9	6	3	3	8	6	1	3	5	2	5	5	8	4	2	2	2	1	3	2	2	3	1	6	3	2
Δ	svibanj/srpanj 2023.	0	1	-1	0	1	0	1	1	0	-2	-1	0	1	-3	0	1	0	0	1	0	0	0	-1	1	-3	-1	-2	0

S obzirom na snažnu potporu svakoj izjavi, možda nije iznenađujuće da sociodemografska analiza pokazuje visoku razinu slaganja među svim sociodemografskim skupinama. Ne postoji značajna razlika u mišljenjima između muškaraca i žena te mala razlika među dobnim skupinama, iako je vjerojatnost da će osobe u dobi od 15 do 24 godine (71 %) manje vjerojatno nego starije dobne skupine reći da su nedavno poduzele mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili da to planiraju učiniti u bliskoj budućnosti.

Međutim, postoje zanimljivi trendovi u rezultatima. Što je dulje ispitanik ostao u obrazovanju, to je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 86 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 20 ili više godina slaže se da bi EU trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije, u usporedbi s 76 % osoba koje su završile obrazovanje u dobi od 15 godina ili mlađe. Gledanje u društveno-stručne kategorije pokazuje da su rukovoditelji i samozaposleni dosljedno među najizglednijima da će se slagati, dok su nezaposleni i kućni ljubimci dosljedno najmanje vjerojatno da će to činiti.

Financijska situacija također utječe na mišljenje. Što je manje poteškoća koje ispitanik ima s plaćanjem računa, veća je vjerojatnost da će se složiti sa svakom izjavom. Na primjer, 83 % onih koji nikada ili gotovo nikada nemaju poteškoća s plaćanjem računa slaže se s smanjenjem uvoza nafte i plina, a ulaganje u obnovljivu energiju važno je za našu opću sigurnost, u usporedbi sa 73 % koji imaju poteškoća većinu vremena.

Postoji nekoliko dosljednih varijacija koje se temelje na društvenoj klasi, iako je viša klasa kojoj ispitanik kaže da pripada, to je vjerojatnije da će se složiti da bi EU trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije: Tako se osjeća 91 % ispitanika koji smatraju da pripadaju višoj klasi, u usporedbi s 76 % koji se smatraju pripadnicima radničke klase.

Naposljetku, imidž EU-a također je utjecajan. Ispitanici koji imaju pozitivnu predodžbu o EU-u mnogo je vjerojatnije da će se složiti sa svakom izjavom od onih koji imaju negativnu predodžbu. Na primjer, 90 % onih s pozitivnom predodžbom o EU-u slaže se da bi EU trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije, u usporedbi s 66 % onih s negativnom predodžbom.

QD3 Molimo da navedete u kojoj se mjeri slažete ili ne slažete sa svakom od sljedećih izjava. Ukupno „Slažem se“ (% – EU)

	EU bi trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetra i solarna energija.	Povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe učinit će nas manje ovisnima o proizvođačima energije izvan EU-a.	EU bi trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije.	Smanjenje uvoza nafte i plina i ulaganje u obnovljive izvore energije važni su za našu opću sigurnost	Države članice EU-a trebale bi zajednički kupovati energiju od drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu	Dugoročno gledano, obnovljivi izvori energije mogu ograničiti cijenu koju plaćamo za potrošnju energije.	Nedavno ste poduzeli mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili planirate to učiniti u bliskoj budućnosti
EU27	83	82	81	81	80	78	78
Spol							
Covjek	83	83	82	81	81	78	78
Zena	83	81	80	80	79	77	78
Dob							
15 – 24	86	85	80	81	78	80	71
25 – 39	84	83	82	81	79	78	79
40 – 54	82	81	82	80	81	78	80
55	83	81	80	81	80	77	78
Obrazovanje (završetak)							
-15	80	76	76	77	78	73	71
16 – 19	81	80	79	79	79	76	78
20	86	86	86	85	82	81	83
Još uvijek studira	89	86	82	84	79	82	76
Društveno-profesionalna kategorija							
Samozaposlena osoba	88	87	85	86	82	80	83
Menadžeri	86	85	86	85	82	82	85
Ostali bijeli ovratnici	84	82	81	82	80	79	78
Manualni radnici	81	81	80	80	78	77	77
Osobe u kući	77	75	75	74	76	73	73
Nezaposlen	77	76	73	73	75	69	70
Umirovljeni	82	80	80	80	80	76	77
Studenti	89	86	82	84	79	82	76
Poteškoće s plaćanjem računa							
Većinu vremena	76	76	73	73	74	67	72
S vremena na vrijeme	80	78	78	78	77	76	73
Gotovo nikada/nikad	86	85	84	83	82	80	81
Razmotrite pripadnost							
Radnička klasa	80	78	76	77	76	72	72
Niža srednja klasa	82	80	80	80	81	76	78
Srednja klasa	85	83	83	83	82	81	80
Gornja srednja klasa	86	86	87	84	80	80	84
Gornji razred	88	88	91	86	87	84	83
Slika EU-a							
Pozitivan	92	90	90	90	87	87	84
Neutralan	80	78	78	78	78	74	75
Negativno	69	71	66	67	67	63	72

Zaključak

Rezultati standardnog Eurobarometra 100 provedenog u listopadu i studenome 2023. pokazuju da je većina građana i dalje zadovoljna odgovorom EU-a i njihove nacionalne vlade na rusku invaziju na Ukrajinu. Od svibnja do lipnja 2023. došlo je do malih promjena: zapravo, razine zadovoljstva ostale su relativno stabilne od lipnja do srpnja 2022.

Kao što je bio slučaj u svibnju i lipnju 2023., i dalje postoje znatne razlike u zadovoljstvu na nacionalnoj razini u pogledu odgovora EU-a, a posebno u pogledu odgovora nacionalne vlade. Većina u 23 države članice zadovoljna je odgovorom EU-a, a zadovoljstvo se povećalo u 13 zemalja. Međutim, u Cipru, Grčkoj, Sloveniji i Češkoj vjerojatnije je da će biti nezadovoljni nego zadovoljni. Vjerojatnije je da će ispitanici u tim zemljama (kao i u Bugarskoj, Španjolskoj, Slovačkoj i Austriji) biti nezadovoljni nego zadovoljni odgovorom svoje nacionalne vlade na invaziju. Zadovoljstvo odgovorom nacionalne vlade smanjilo se u 17 država članica od svibnja do lipnja 2023.

Prema trendu koji je prvi put zabilježen u siječnju i veljači 2023., trenutačno izdanje ankete pokazalo je da se zadovoljstvo Europljana nekim aspektima odgovora EU-a na invaziju na Ukrajinu i dalje smanjuje. U usporedbi s razdobljem od svibnja do lipnja 2023. građanima je sada manje vjerojatno da će se složiti s financiranjem kupnje i nabave vojne opreme Ukrajini, pružanjem financijske potpore Ukrajini i odobravanjem statusa potencijalne članice EU-a Ukrajini, iako se u svakom slučaju većina i dalje slaže.

Najsnažnija je potpora pružanju humanitarne pomoći osobama pogođenima ratom i prihvatu ljudi EU-a koji bježe od rata, pri čemu se u svakom slučaju slaže više od osam od deset osoba. Najmanje sedam od deset ispitanika slaže se s pružanjem financijske potpore Ukrajini i nametanjem gospodarskih sankcija ruskoj vladi, poduzećima i pojedincima.

Iako se najmanje šest od deset slaže sa zabranom da se medijima u državnom vlasništvu kao što su Sputnik i Russia Today zabrani emitiranje u EU-u, da EU Ukrajini dodijeli status potencijalne članice EU-a ili da financira kupnju i opskrbu vojne opreme Ukrajini, najmanje jedna četvrtina ne slaže se sa svakom mjerom. Dosljedno snažna nacionalna potpora mjerama EU-a vidljiva je u Finskoj, Švedskoj i Portugalu, dok je potpora u Slovačkoj i Bugarskoj stalno niska.

Tri četvrtine Europljana slaže se da EU brani europske vrijednosti jer se protivi ruskoj invaziji na Ukrajinu, a s time se slaže većina u svakoj državi članici.

Više od osam od deset Europljana slaže se da rat u Ukrajini ima ozbiljne gospodarske posljedice za njihovu zemlju, a više od dvije trećine u svakoj državi članici misli na taj način. Udio koji se slaže s ratom imao je ozbiljne financijske posljedice za njih osobno se smanjio od posljednjeg vala istraživanja, ali još uvijek predstavlja većinu. Međutim, taj rezultat prikriva znatne razlike na nacionalnoj razini, s rezultatima u rasponu od više od devet od deset u Portugalu koji se slažu s nešto više od tri od deset u Nizozemskoj.

Velika većina Europljana i dalje smatra da je invazija na Ukrajinu sigurnosna prijetnja. Gotovo osam od deset ispitanika smatra da je invazija prijetnja sigurnosti EU-a, dok se gotovo tri četvrtine slaže da je to prijetnja sigurnosti njihove zemlje. Ispitanici u Švedskoj, Finskoj, Danskoj i Poljskoj najvjerojatnije će smatrati invaziju prijetnjom za sigurnost EU-a i nacionalnu sigurnost.

Budući da građani i dalje percipiraju sigurnosnu prijetnju od invazije, ne iznenađuje činjenica da ovo najnovije istraživanje pokazuje kontinuiranu snažnu potporu obrambenoj suradnji i povećanu vojnu potrošnju, bez gotovo nikakvih promjena od svibnja do lipnja 2023.

Gotovo osam od deset ispitanika slaže se da bi trebalo povećati suradnju u obrambenim pitanjima na razini EU-a, a više od tri četvrtine slaže se da bi kupnja vojne opreme od strane država članica trebala biti bolje koordinirana. Gotovo sedam od deset ispitanika slaže se da EU treba ojačati svoje kapacitete za proizvodnju vojne opreme, a gotovo dvije trećine slaže se da bi više novca trebalo potrošiti na obranu u EU-u. Potpora za svaku od tih mjera stalno je visoka među ispitanicima u Portugalu, Poljskoj, Litvi i Nizozemskoj, ali je stalno niska među ispitanicima u Austriji, Slovačkoj, Sloveniji i Bugarskoj.

Invazija na Ukrajinu i dalje znatno utječe na energetska sigurnost i smjer energetske politike u EU-u. Više od sedam od deset ispitanika slaže se s nizom smjerova energetske politike koji proizlaze iz utjecaja invazije na energetska sigurnost, a potpora je ostala stabilna od svibnja do lipnja 2023.

I dalje postoji snažna potpora obnovljivim izvorima energije i politikama za poboljšanje energetske sigurnosti. Više od osam od deset ispitanika slaže se da bi EU trebao masovno ulagati u obnovljive izvore energije, kao što su energija vjetera i solarna energija, dok se gotovo osam od deset slaže da obnovljivi izvori energije dugoročno mogu ograničiti cijenu koju plaćaju za svoju potrošnju energije. Te politike na nacionalnoj razini imaju najveću potporu u Malti i Cipru te najslabiju potporu u Bugarskoj, Češkoj, Estoniji i Rumunjskoj.

S obzirom na energetska sigurnost, najmanje osam od deset slaže se da bi EU trebao što prije smanjiti svoju ovisnost o ruskim izvorima energije, da će povećanje energetske učinkovitosti zgrada, prometa i robe smanjiti ovisnost EU-a o proizvođačima energije izvan EU-a te da su smanjenje uvoza nafte i plina te ulaganje u obnovljivu energiju važni za opću sigurnost. Osam od deset slaže se da bi države članice EU-a trebale zajednički kupovati energiju od drugih zemalja kako bi dobile bolju cijenu. Te politike na nacionalnoj razini imaju stalnu snažnu potporu u Portugalu, ali stalno slabu potporu u Slovačkoj, Bugarskoj, Rumunjskoj i Češkoj.

Europljani su također voljni djelovati na osobnoj razini kako bi uštedjeli energiju. Gotovo osam od deset osoba nedavno je poduzelo mjere za smanjenje vlastite potrošnje energije ili to planira učiniti u bliskoj budućnosti. Na nacionalnoj razini većina u svakoj zemlji kaže da je poduzela ili planira poduzeti mjere za uštedu energije.

U skladu s prethodnim valom, pregled trenutačnih socio- demografskih rezultata pokazuje malo značajnih razlika u mišljenjima na temelju dobi ili spola. Međutim, to pokazuje da su financijska situacija i razina obrazovanja utjecajni. Ispitanici koji su završili obrazovanje u mlađoj dobi i oni koji imaju veće poteškoće s plaćanjem računa manje su zadovoljni odgovorima EU-a i država na rat te je vjerojatnije da će zbog rata prijaviti ozbiljne osobne financijske

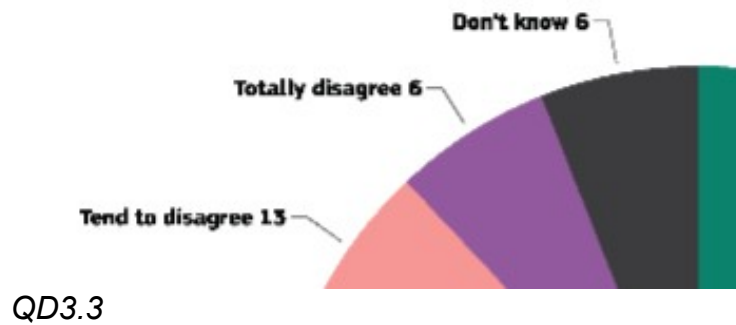
posljedice. Manje je vjerojatno da će te skupine podupirati povećanu suradnju i potrošnju u području obrane ili predložene smjernice energetske politike.

Komentari

(Pierre Dieumegard)

Početni dokument (<https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=90583>) teško je koristiti jer postoji malo ili uopće „tekst“: nemoguće je potražiti određenu riječ, nemoguće je kopirati/zalijepiti dio dokumenta.

Ilustracije su neprecizne: tekst i brojeve je teško pročitati.

Nadamo se da će ova poboljšana verzija olakšati korištenje.